

Li Ujság

rednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 265. szám

Novlszad,

A szöv

Magyarországn.
nélkül bombázzák.

nem kötnek különbékét

150 kilométeres határa lesz a szovjettel -- A németek szünet
- Jugoszlávia a békét akarja - írja a kormánypárt féléhivatalosa

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága hétfőn délelőtt a következő jelentést adta ki:

Keleten a német csapatok mozdulatai a demarkációs vonal felé mindenütt surlódás nélkül és az orosz csapatokkal egyetértésben folytak. Varsóban a német repülők ismételt zuhanó támadásokat hajtottak végre a katonailag fontos célpontok ellen. Nyugaton néhány helyen a felderítő csapatok és a tüzérség fejtett ki tevékenységet mindkét részen. A németek a légi harcok során 8 francia gépet lelőttek.

Egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol torpedórombolót.

Ünnepélyes őrségváltás Breszlitovszkban

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokságának legújabb jelentésével kapcsolatban a »Der Deutsche Dienst« a következőket írja:

A német csapatoknak a demarkációs vonal mentén folytatott mozdulatai során Breszlitovszkban a német csapatoknak orosz csapatokkal való felváltása ünnepélyes külsőségek között történt meg. A katonai szempontból fontos helyen, ahol Lengyelország harmadik felosztása előtt, 1795-ben Suvorov tábornok megsemmisítette a lengyel hadsereget, most a német és a szovjet csapatok díszmenetben vonultak el vezetőik előtt.

MOSZKVA TIZEZER FOGLYOT JELENT

Moszkvából jelentik a német távirati iroda: A szovjet főparancsnokság közlése szerint a szovjet csapatok a fehér orosz és nyugati ukrán területek megtisztítása közben Breszlitovszkától délkeletre tizezer foglyot ejtettek. Grubjesovtól délre és délkeletre a szovjet csapatok egy lengyel gyalogezredet és egy gépesített dandárt fogtak el.

MEGSZÜNT AZ UKRÁN KÉRDÉS

Torinóból jelentik: A Stampa ungvári tudósítója szerint a német-orosz demarkációs vonalat megállapító közlemény véget vet az ukrán kérdésnek. A 40 milliós ukrán nemzet függetlenségi áma végleg szétfoszott, amikor a szovjet csapatok megjelentek a kárpáti határon. Az olasz újságíró megjegyzi, hogy a német csapatok visszavonulása gyors ütemben folyik. A németek által elhagyott községekbe orosz csapatok vonultak be, velük együtt pedig megjelentek a politikai biztosok is, akik már megkezdték a helyi szovjetek megalakítását.

A LENGYELEK ELSÜLYESZTIK HAJÓIKAT

A szovjet monitorok a Dnyeperr folyón tovább folytatják útjukat lengyel területen. Szombaton már túlhaladtak azon a ponton, ahol a Smraj a Dnyeperbe ömlik. A monitorok a folyó több pontján aknára bukkantak. A lengyelek a szovjet monitorok megérkezése előtt sok lengyel hajót elsüllyesztettek.

MAGYARORSZÁGNAK 150 KILOMÉTERES HATÁRA LESZ A SZOVJETTEL

Rómából jelentik: A Corriere della Sera Mussolini beszédének magyarországi visszhangjával foglalkozik. Magyar politikai és diplomáciai körökben igen nagy fontosságot tulajdonítanak a Duce beszédének, írja a lap és rámutat arra, hogy Olaszország még mindig a békéért, vagy legalább is a viszály helyi elfojtásáért dolgozik. Olaszország hallgatag tevékenysége Budapesten a legnagyobb megértéssel találkozik. A magyar és olasz politika jelenleg teljesen azonos utakon halad.

Az olasz tudósító ezután hírt ad az új moszkvai magyar követ kinevezéséről, majd rámutat arra, hogy budapesti katonai és polgári körökben egyaránt nyugalommal itélik meg azt a körülményt, hogy Magyarországnak mintegy 150 kilométeres szakaszon közös határa lesz Szovjet-Oroszországgal.

JUGOSZLÁVIA A BÉKÉT AKARJA

Beogradból jelentik: A Szamoprava vezércikkben foglalkozik az ország semlegességével. Hangoztatja, hogy Jugoszlávia a békét akarja és keresi, mert helyzetében ez az egyedüli helyes álláspont. Békeszándéka mellett azonban készen áll arra, hogy minden eshetőségre számítva megvédhesse nemzetközi érdekeit. Erre a legjobb lehetőséget a szerb-horvát megegyezés nyújtja, amely megnövelte az összetartozás érzését és annál inkább megerősíti az álla-

mot, minél nagyobb lesz a külső veszedelem.

MAGYARORSZÁG NAGYOBB KÜLPOLITIKAI ÖNÁLLÓSÁGRA TÖREKSZIK

A beogradí Politika hosszabb cikkben foglalkozik a magyar külpolitika irányvonalával. A lap szerint a hivatalos tényezők és a magyar közvélemény is teljesen egyetértenek abban, hogy Magyarországnak nem szabad beavatkoznia a jelenlegi háborúba, ha csak támadás nem éri. A magyar politika irányát — mint Teleki miniszterelnök mondta — a békés munka jelzi, egyetlen rugója pedig a magyar életérdek. A magyar kormány eddig ekerülte, hogy semleges álláspontot helyezkedjék, ehelyett a be nem avatkozás elvét fogadta el. Magyarország nemcsak kívülről akar maradni a viszályon, hanem nagyobb önállóságra törekszik külpolitikai téren is.

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz Musso'ini beszédjével kapcsolatban azt írja, hogy a Duce szerint még nincs késő a béke megmentésére. Musso'ini továbbra is kitarat amellet, hogy a jövő események bizonytalansága miatt meg kell tenni minden előkészületet. Olaszország mindenre fel van készülve, mert Mussolini ismeri a felelősséget, mely rá, mint egy nagyhatalom államférfiára hárul. Ezért igényt tarthat arra, hogy az igazi békefrontot képviselje s szót emeljen a béke érdekében a népek túlnyomó többsége nevében, amelyek a viszály térbeli és időbeli korlátozását kívánják.

A SZÖVETSÉGESEK NEM KÖTNEK KÜLÖNBÉKÉT

Az angol és a francia sajtó is részletesen foglalkozik Musso'ini beszédével. Az angol lapok véleménye szerint Musso'ini ajánlata azért elfogadhatatlan, mert jelenleg nincs meg a megfelelő alap az európai békére. A francia sajtó szerint nincs kizárva, hogy egy napon Musso'ini egybehívja az orosz népet és történelmi horderejű döntéseket jelent be. Az Excelsior szerint Musso'ini ragaszkodik Olaszország semlegességéhez és ahhoz, hogy a viszályt elszigetelje, ami valószínűleg Németország óhaja is.

A Havas-iroda, mint féléhivatalos véleményt hangoztatja, hogy az egyik szövetséges, tehát a lengyelek elszegényített veresége nem módosítja Anglia és Franciaország helyzetét. A két ország idejében

étesítette a német birodalom vezérét, hogy kötelezettségeik vannak Lengyelországgal szemben és ezek a kötelezettségek kimondják, hogy egyik szövetséges sem köt különbékét.

SZOVJET HADIKÖLCSÖN

Moszkvából jelentik: A háborus kiadások hadikölcsön kibocsájtására kényszerítették a szovjetkormányt. A legfőbb szovjet tanács közölte a nyilvánossággal, hogy a szovjet csapatok lengyelországi akciója miatt elkerülhetetlenné válik, hogy a kormány tekintélyes háborus kölcsönt bocsásson ki. A kölcsön összegét a bevonult családtagjainak segélyezésére fordítják.

ÁLLANDÓAN BOMBÁZZÁK VARSÓT

Londonból jelentik: Hétfőn reggel érkezett varsói rádióközlés szerint a német tüzérség állandóan bombázza a várost. Ilyen heves ágyutűz alatt még nem állott a lengyel főváros. A polgármester jelentése szerint jóformán nincs ház, amely meg ne sérült volna. Modlin vára és a város hasonlóan erős tüzérségi tűz alatt áll. Varsó ellen vasárnap két nagy légi támadást intéztek. A lakosság és a helyőrség folytatja az ellenállást.

Milánóból jelentik: A Regime Fascista jelentése szerint Brauchitsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka már a nyugati fronton tartózkodik. A lengyel hadjárat Németország számára csak epizód volt. Most már dönteni kell afelett, hogy béke legyen-e vagy pedig a háború még borzalmasabbá váljék és abba más nemzetek is belesodródjanak — írja a lap.

UJABB LENGYEL MENEKÜLTEK MAGYARORSZÁGON

Budapesti jelentés szerint Magyarországra újabb lengyel menekültek érkeztek. Nagybereznára 1200 menekült jött, nagyrészt asszonyok és gyermekek. Ugyancsak nagyobb menekült csoport érkezett a napokban Losoncra is, köztük sok magasrangú tisztviselő. A városban elhelyezett lengyel menekültek száma jelenleg nyolcszázra becsülhető.

FRITSCH TÁBORNOK HOLTTESTE BERLINBEN

Berlinből jelentik: Fritsch tábornok koporsója hétfőn a stettini pályaudvarra érkezett. A koporsót a gépesített gyalogság egyik osztaga kísérte ünnepélyesen a főparancsnokság épületéhez, ahol tisztak álltak a koporsó mellett diszörséget.

Varsó bombázása

Kicserélték a német-szovjet szerződést hozzá a délkelet-európai Jugoszlávia semlegességi nyilatkozata biztosítására

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda varsói jelentése szerint Varsó parancsnokságának sikerült rádiótelefon útján érintkezésbe jutni a Hela-félszigeten küzdő lengyel csapatokkal. A sziget korszerű védőberendezései támogatják a lengyel csapatok ellenállását. A szárazföldön és vizen megtámadott lengyel csapatok, amelyek létszáma nem nagyobb egy zászlóaljénál, eddig minden német rohamot visszavertek és még elegendő lőszerrel és élelmiszerral rendelkeznek.

TOVÁBB BOMBÁZZÁK VARSÓT

A Havas-iroda jelentése szerint Varsó II. rádióállomása légi támadás következtében megsérült. A lengyelek most már csak a rövidhullámú állomáson adnak híreket. Vasárnap este 8 órakor bejelentették, hogy vasárnap egész nap igen sok ágyulövés érte a várost. Sok kormányépület is megsérült. A lengyel bementő hangoztatta, hogy a védősereg a végsőkig kitart.

A VARSÓI DIPLOMATÁK BERLINBEN

Berlinből jelentik: A Varsóban élő diplomaták és más külföldiek, akik néhány nappal ezelőtt Königsbergbe érkeztek, vasárnap különvontan Berlinbe utaztak. Varsóból német területre való jutásukat a német hadseregparancsnokság segítette elő. A diplomaták kíséretében volt a német külügyi hivatal több képviselője. A berlini pályaudvaron Ribbentrop külügyminiszter megbízásából Dörnberg protokollfőnök üdvözölte a diplomatákat.

ELTEMETTÉK A BROMBERGI ÁLDOZATOKAT

Brombergben vasárnap nagy gyászünnepek keretében temették el a brombergi események német áldozatait. A temetésen megjelent a német véderő és a párt küldöttsége, valamint a külföldi németek szövetségének vezetősége. Német részről elhatározták, hogy a brombergi hősök temetőjét, ahol az 1919. és 1920. évi hátraharcok, valamint a világháború és a mostani hadjárat hősi halottai nyugszanak, az egész német keleti kerület közös emlékhelyévé építik ki és oda viszik a brombergi és környékbeli tömegsírokat valamennyi áldozatát.

SZOVJET HADIJELENTÉS

Moszkvából jelentik: A szovjet vezérkar hétfő reggeli jelentése így hangzik:

Az orosz csapatok tegnap folytatják előnyomulásukat a demarkációs vonal felé és megszállták Sejni, Augustov és Grubjesov városokat. Elérték a Knisin—Brinszk—Rasno vonalat, Brinszktól 20 kilométerre északnyugatra a Pizosac-vonalat. Lembergtől délnyugatra a szovjet csapatok Drohobic, Komarno, Born és Barislav községeket foglalták el.

A NÉMET—SZOVJET SZERZŐDÉS MEGERŐSÍTÉSE

Berlinből jelenti az Avala: Weizsäcker külügyi államtitkár és Skwarcew berlini szovjetnagykövet vasár-

Az utolsó formaság

Berlinből jelenti az Avala: A Völkischer Beobachter a német—szovjet megnevezési szerződés megerősítő okmányainak kicserélésével kapcsolatban ezeket írja:

— Most az utolsó formaság is véget ért. Amint hivatalos részről már korábban megállapították, az egyezmény még aláírása napján életbe lépett. Az elmúlt hetek eseményei világosan bebizonyították, hogy ennek a szerződésnek történelmi jelentősége van és hogy ezen az alapon örökre megállapítják Európa két legnagyobb nemzetének viszonyát. Ez az alap szilárd és törhetetlen. Németország és Oroszország gyakorlatilag együttműködött, hogy a természet és a történelem által részükre megszabott életterben a versaillesi zűrzavar helyébe új életrendet valósítsanak meg és véget vessenek a keleti béke állandó veszélyeztetésének Lengyelország részéről. Ezt az együttes feladatkört jelöli meg az augusztus 23-án megkötött megnevezési szerződés,

A szovjetbeavatkozás nem változtatja meg Magyarország magatartását

Genfből jelentik: A Basler Nachrichten a következő budapesti jelentést közli:

— Magyar politikai körökben a helyzetet továbbra is nyugalommal itélik meg és hangsúlyozzák, hogy Oroszország beavatkozása semmit sem változtat Magyarországi magatartásán.

A Neue Zürcher Zeitung budapesti tudósítója ezeket írja:

— Magyarország számol azzal, hogy néhány nap múlva közös határra lesz a szovjetunióval, ami jelentékeny kihatással lehet a külpolitikai helyzetre.

Olaszország békefenntartó törekvései

Budapestről jelentik: A Pester Lloyd római szerkesztője a következőket írja:

Mussolini világpolitikai jelentőségű beszéde után már világosan kibontakoznak annak a tevékenységnek a körvonalai, amelyet Róma indított meg abból a célból, hogy a Földközi tengernek és Délkelet-európának a háborúban részt nem vevő államait tömörítse. Olaszország — a szeptember 1-i nyilatkozathoz és Mussolini szombati beszédéhez hiven — nemcsak maga nem akar háborút viselni, de egész sor állam számára is meg kívánja őrizni a békét. Ezek között az államok között első helyen Jugoszláviát kell megemlíteni. Jugoszlávia semlegességi nyilatkozata már eleve biztosította a két ország további közeledését. Az olasz—bolgár kapcsolatokhoz sem férhetett kezdetül fogva semmi kétség. A bolgár királyi család, a kor-

nap... kö... dási... kat... írása

amely szoros együtt... a két hatalom között minden... leten. Gazdasági téren a két ország a legszerencsésebben kiegészíti egymást.

— A lengyelországi demarkációs vonal megállapítása újabb bizonyítéka annak, hogy a két hatalom között milyen bizalomteljes együttműködés áll fenn és milyen gyorsan, összetűzések nélkül oldják meg a felmerülő kérdéseket. Közös viszonyukat számos, párhuzamos érdeklük szabja meg. Ezek az érdekek kiküszöbölők mindazokat a nyugati befolyásokat, amelyeket igyekeznek verni Németország és Szovjetország között.

— A birodalmi kancellár Danzigben megállapította, hogy a németek és oroszok sohasem harcolnak többé egymás ellen az angolok kedvéért és nem engedik meg, hogy más nemzetek beavatkozzanak a Kelet ügyébe. Ez a realista felfogás növeli az augusztus 23-i megállapodás jelentőségét.

A szovjetbeavatkozás nem változtatja meg Magyarország magatartását

Genfből jelentik: A Basler Nachrichten a következő budapesti jelentést közli:

— Magyar politikai körökben a helyzetet továbbra is nyugalommal itélik meg és hangsúlyozzák, hogy Oroszország beavatkozása semmit sem változtat Magyarországi magatartásán.

A Neue Zürcher Zeitung budapesti tudósítója ezeket írja:

— Magyarország számol azzal, hogy néhány nap múlva közös határra lesz a szovjetunióval, ami jelentékeny kihatással lehet a külpolitikai helyzetre.

Olaszország békefenntartó törekvései

Budapestről jelentik: A Pester Lloyd római szerkesztője a következőket írja:

Mussolini világpolitikai jelentőségű beszéde után már világosan kibontakoznak annak a tevékenységnek a körvonalai, amelyet Róma indított meg abból a célból, hogy a Földközi tengernek és Délkelet-európának a háborúban részt nem vevő államait tömörítse. Olaszország — a szeptember 1-i nyilatkozathoz és Mussolini szombati beszédéhez hiven — nemcsak maga nem akar háborút viselni, de egész sor állam számára is meg kívánja őrizni a békét. Ezek között az államok között első helyen Jugoszláviát kell megemlíteni. Jugoszlávia semlegességi nyilatkozata már eleve biztosította a két ország további közeledését. Az olasz—bolgár kapcsolatokhoz sem férhetett kezdetül fogva semmi kétség. A bolgár királyi család, a kor-

átzatot nem... ország főfelada... olasz befolyás... ország azon... beavatkozás előtt... Róma nem kíván... Földközi ten... Törökország is na... tanusított, ne... esetleges állásfog... Ma már Olaszor... a Dodekanész-szigetcsoport... nagyobb csapatokat vont visz... ezzel is bizonyosságot te... békés szándékairól Törökor... szemben.

Még nem tudni, milyen formát kíván adni Róma a semleges tömbnek, de úgy látszik, hogy ez a délkelet-európai tömb, amennyiben külső hatalom nem avatkozik bele, valóban létrejön. A Földközi tenger hekkéhez az olasz—spanyol barátság is nagy mértékben hozzájárul és a két ország érdekei teljesen azonosak.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda párisi jelentése szerint a párisi lengyel nagykövet — a szeptember 9-én kötött francia—lengyel egyezmény alapján — elrendelte a franciaországban élő 17 és 45 év közti lengyelek kötelező összeírását a Franciaországban alakuló lengyel hadseregbe való besorozásuk céljából. (A. A.)

FRANCIAORSZÁBAN LENGYEL LÉGIÓ ALAKUL

Londonból jelentik: A Reuter-iroda párisi jelentése szerint a párisi lengyel nagykövet — a szeptember 9-én kötött francia—lengyel egyezmény alapján — elrendelte a franciaországban élő 17 és 45 év közti lengyelek kötelező összeírását a Franciaországban alakuló lengyel hadseregbe való besorozásuk céljából. (A. A.)

BOLGÁR—SZOVJET LÉGI EGYEZMÉNY KÉSZÜL

Londonból jelenti az Avala: A Reuter-iroda szófiái értesülése szerint Dojdev tábornok, a bolgár légi haderő főnöke Moszkvába utazott, ahol bolgár—szovjet légi egyezmény megkötéséről folytat tárgyalásokat.

Selter észt külügyminiszter vasárnap délután Moszkvába érkezett. A pályaudvaron Lozovszki helyettes külügyi népbiztos fogadta.

Majszki londoni szovjetnagykövet vasárnap hosszasan tanácskozott Halifax külügyminiszterrel.

SEMLEGES UJSÁGIRÓK A VÉDNÖKSÉGBEN

Prágából jelenti az Avala: Mint a német távirati iroda közli, a védnökség területére semleges ujságirókból álló csoport érkezett, hogy a helyszínén szerezzen meggyőződést az állítólagos véres zavargásokról szóló hírek valótlanágáról. A külföldi ujságirók vasárnap Brünn, Pardubitz, Prybram, Pisak és Tabor városokat látogatták meg és megállapították, hogy sehol sem történt különösebb esemény.

MINISZTERTANÁCS RÓMÁBAN

Berlinből jelenti az Avala: A német távirati iroda római jelentése szerint az olasz minisztertanácsot szeptember 30-ra összehívták. Napirenden belpolitikai kérdések szerepelnek.

LÉGVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK ARADON

Aradról jelentik: Arad város vezetősége légvédelmi rendeletet léptetett életbe. A rendelet értelmében valamennyi köz- és magánvállalat, továbbá intézmény köteles a tulajdonában levő ingatlanokat tábori zöld színűre átfestetni. Az egyemeletes házak átfestését már hétfőig be kellett fejezni, a kétemeletes vagy ennél magasabb épületek átfestésének október elsejéig kell megtörténni. Ezenkívül számos más légvédelmi intézkedéseket rendeltek el. Arad város minden egyes lakosa köteles volt hétfőig gázálarcot beszerezni.

A RÁDIÓHALLGATÓK MEGBIZHATÓSÁGA

Pozsonyból jelenti a Magyar Távirati Iroda: A szlovák belügyminiszter elrendelte, hogy a néhány nap előtt megbízhatatlan személyeknél lefoglalt rádiókészülékek ismét működésbe helyezhetők, a gépeket azonban a tulajdonos költségére úgy kell átalakítani, hogy csak egy szlovák vagy egy német állomást lehessen velük hallgatni. Új gépek vásárlását nem korlátozzák, mert a hatóságok a vétel után amúgy is felülvizsgálják a tulajdonos megbízhatóságát.

KORLÁTOZZÁK A BENZINFOGYASZTÁST FRANCIAORSZÁGBAN

Párisból jelentik: A francia hatóságok rendeletet adtak ki, amelyben igen erősen korlátozzák a benzinfogyasztást. Benzinfüzeteket bocsátanak ki, amelyekbe a rendőrhatalóságok bevezetik a fogyasztásra engedélyezett benzinnemennyiséget. Magánszemélyek számára csak akkor utalnak ki benzint, ha igazolják, hogy erre gépkocsijuk vagy motorkegypárjuk üzemeltetéséhez mulhatatlanul szükségük van. Ugyanígy rendelkezéseket adtak ki az alkohorra, petrolumra, kenőolajra és hasonló cikkekre.

A PO-HADSEREG KÉSZENLÉTBEN

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök fogadta Bastico tábornokot, a Po-hadsereg főparancsnokát, aki jelentést tett neki a teljes mozgósítás állapotában levő hadsereg helyzetéről. Mussolini elismerését fejezte ki Bastico tábornoknak és megemlékezett a santanderi csatáról, amelyben az olasz legionisták fényes győzelmet arattak.

A BALTI ÁLLAMOKAT NEM FENYEGETI VESZÉLY

A lett távirati iroda egyik közleménye foglalkozik a külföldön elterjedt hírekkel, amelyek szerint Szevjeterország állítólag a balti államog semlegességét fenyegeti. A felhivatalos jelentés utal a lett köztársasági elnöknek legutóbb egy amerikai lap számára adott nyilatkozatára, amelyben megcáfolta a lett semlegesség megsértéséről terjesztett híreket és hangoztatta, hogy a balti államokat nem fenyegeti az a veszedelem, hogy a háborus vihálya belekeveredjenek.

GYANUS TENGERALATTJÁRÓK MEXIKÓBAN

Párisból jelentik: Mivel a mexikói öbölben gyanus tengeralattjárók tűntek fel, a veracruzai hajóosztások elhatározták, hogy biztonsági intézkedéseket tesznek és hajóikon nagy betűkkel feltüntetik, hogy a hajók mexikói eredetűek.

Az amerikai közvélemény a fegyverszállítás mellett

Megkezdődött a semlegességi törvény bizottsági tárgyalása — A háború negyedik hetében még nem történt jelentős esemény a nyugati harctéren

Párisból jelenti az Avala: A francia vezérkar vasárnap esti jelentése így hangzik:

Helyi tevékenység. Az arevonon több pontján felderítést végeztünk. Az ellenséges tüzérség főleg Zweibrückentől délre fejt ki élénk tevékenységet. Vadászgépeink sikeresen vettek részt több harcban.

A FRANCIAK A NÉMET VONALAKAT KÉMLELIK

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda közli: A német csapatok majdnem egyheti szünet után a nyugati arevonon élénk tevékenységbe kezdtek, mire a francia csapatok ellenmozdulatokkal válaszoltak. A francia előőrsök behatoltak a két erődvonalt között elterülő, elég széles »senki országába.« E hadmozdulatok célja az ellenség állásainak kikémlése volt. Ez a tevékenység nemcsak a Saartól keletre és Zweibrückentől délre elterülő erdős vidékre és a Kis Vogézek környékére, hanem az arevonon számos más pontjára is kiterjedt, ahol német részről eddig nem volt különösebb élénkség tapasztalható.

A német hadseregnek az utóbbi két nap alatti tanúsított élénk tevékenysége felkeltette a francia főparancsnokság figyelmét. Kérdés — mondja a Havas-iroda jelentése — vajjon az ellenség ezzel csupán tüntetni akar, tekintettel Hitler jelenlétére vagy pedig annak a jele, hogy a németek nagyobb-mérvű hadműveleteket, nevezetesen az előretolt francia csapatok elleni támadást készítenek elő abból a célból, hogy visszafoglalják a Szigfrid-vonal és a francia határ közti területet, amelyet az utóbbi napokban elvesztettek. A támadó német csapatokra rendkívül súlyos feladat hárulna, mert a francia erődív rendkívül erős és az erdős vidék is kedvez a francia hadműveleteknek. A sűrű erdők megkönnyítik a francia csapatok összevonását, amelyeket egészen az ellenséges állások közelébe lehet előretolni.

A francia repülők az utóbbi napokban számos felderítést végeztek. Lefényképezték az ellenséges csapatok mozdulatait és a fényképek az ellenség minden tereptíkjait elárulják. A francia repülők több ízben ellenséges repülőkkel is találkoztak. Ezek a légi hadműveletek a németek kárára folytak le.

A FRANCIAK KIMÉLIK AZ EMBERANYAGOT

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda római jelentése szerint az olasz lapok első oldalukon közlik a nyugati hadműveletekről szóló jelentéseket. A francia és a német főhadiszálláson levő olasz haditudósítók hosszú beszámolóikban ismertetik a helyzetet. Az egyik olasz haditudósító szerint a francia taktika az emberanyag kimelésében és a tüzérség nagymérvű alkalmazásában áll. Az együttes francia-angol főparancsnokság létesítését az olasz sajtó a hadműveletek folytatása szempontjából elsőrendű fontosságnak tartja.

SVÉDORSZÁG ADÓMELELSEL FEDEZI HADÜGYI KIADÁSAIT

A Stefani-iroda stockholmi jelentése szerint a svéd hadügyminiszter kijelentette, hogy a nemzetvédelem új kiadásai 500 millió koronát tesznek ki. Ezeket a kiadásokat a jövedelmi és örököségi adó növeléséből fedezik, ami az ország eddigi életszínvonalának esökkenését vonja maga után.

HÉTFŐ DÉLI FRANCIA HADIJELENTÉS

Párisból jelentik: A francia nagyvezérkar hétfőn délelőtti a következő jelentést adta ki:

Allásainkat helyenként megjavítottuk. A Zweibrückentől délkeletre elterülő vidéken a német tüzérség élénk tevékenységet fejt ki.

UJABB BEHÍVÁSOK DANIÁBAN

Londonból jelenti az Avala: A Reuter-iroda kopenhagui jelentése szerint Dániában a legközelebbi hetekben újabb 10 000 tartalékost hívnak be, akiknek rendes körülmények között csak jövő nyáron kellett volna bevonulniuk.

Az amerikai semlegességi törvény módosítása

Washingtonból jelentik: A szenátus külügyi bizottságának albizottsága vasárnap elkészítette az új semlegességi törvényjavaslatot. Roosevelt elnök — mint ismeretes — ezzel akarja helyettesíteni a fenálló semlegességi törvényt és a fegyverkivételi tilalmat. A javaslatot hétfőn terjesztették a szenátus külügyi bizottsága elé. Ha a bizottság elfogadja, azonnal továbbítja a szenátushoz. A Stefani-iroda úgy értelmesül, hogy a semlegességi törvény módosításának jóváhagyásához a szenátusban szükséges 49 szavazat közül eddig már negyvenet sikerült biztosítani.

MI VAN AZ ÚJ SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNYBEN?

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda washingtoni tudósítója szerint az új semlegességi törvény a következőket tartalmazza:

1. A fegyverkivételi tilalmat felfüggesztik.
2. A »vedd és fizess« elve.
3. A semlegességi törvény megszegői ellen alkalmazott eddigi büntetések felfüggesztése.
4. A hadviselő felek kereske-

delmi hitelével kapcsolatos intézkedéseket.

AZ AMERIKAI KÖZVÉLEMÉNY TÖBBSÉGE A FEGYVER-SZÁLLÍTÁSOK MELLETT

A Stefani-iroda közlése szerint az amerikai közvéleménykutató intézet megállapította, hogy az amerikai polgárság 57 százaléka a Franciaországba és Nagybritanniába való lőszer- és fegyverszállítások mellett foglalt állást. (A. A.)

UJZÉLAND ÖNKÉNTESÉKET TOBOROZ

A Reuter-iroda értesülése szerint Ujzéländ miniszterelnöke kijelentette, hogy kormánya egy hadosztály önkéntest toboroz és bocsát Anglia rendelkezésére.

Mint az angol tájékoztató minisztérium közli, Haifában az arab felkelés évfordulóján 300 arab jelentkezett az angol hatóságoknál. Ez annál jelentősebb, mert az angol hatóságok nem szölitették fel az arabokat, hogy lépjenek be a hadseregbe.

Munkában a német tengeralattjárók

Elsüllyesztett angol teherhajó

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda dublini jelentése szerint egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol tehergőzöst. A gőzös husz főnyi legénységét a mentőcsónakok partra tették. A hajó megsebesült kapitányát és rádiótávírástát kórházba szállították. A legénység 12 tagja életét veszítette.

herhajót. A legénységet a mentőcsónakok a norvég partokra szállították. A hajó papirgyártáshoz szükséges fát szállított.

Azt hiszik, hogy egy repülőgép hívta fel a hajóra a tengeralattjáró figyelmét.

A VIHAR ÁLDOZATAI

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda közlése szerint a Sprey hajót, amely a kaliforniai partok mentén cirkált, a vihar elsüllyesztette. A hajón 26 ember volt. Husz perccel a szerencsétlenség után kettőnek a holttestét megtalálták a parton, míg 24 ember eltűnt.

ELSÜLYESZTETT SVÉD HAJÓ

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda oslói jelentése szerint hétfőn reggel az Északi tengeren egy német tengeralattjáró elsüllyesztette a Gertrud Brat göteborgi svéd te-

A japánok tovább támadnak Középkínában

Tokióból jelentik: A Domei-iroda közli, hogy a Honan és Kiangszki tartományokban álló japán erők általános támadása Középkínában tovább halad előre. A támadás főcélja Honan tartomány fővárosa, Csangsa. A Tungting tó közelében végrehajtott hadműveletekben japán szárazföldi és légi erők vettek

részt. Egy japán flottilla eltávolította a tavon elhelyezett kínai aknákat.

Kínai jelentés szerint a japánok a Jangcesekjingtól délre levő harctéren jelentékeny veszteségeket szenvedtek. A jelentés szerint a japán halottak és sebesültek száma meghaladja a háromezretet.

A harcban álló német és francia hadsereg belső szervezete

Az alábbi adatokból hozzávetőleges képet lehet alkotni a francia és a német hadsereg szervezeteinek belső felépítéséről.

Németországban

a szárazföldi, légi és tengeri hadseregek legfőbb parancsnoka Hitler vezér és kancellár.

Ő egyesíti személyében a legfőbb katonai és polgári hatalmat a németeknél érvényesülő totális elv értelmében. Közvetlenül alája van rendelve a német hadsereg nagyvezérkara, melynek neve

a katonai erők legfőbb parancsnoksága.

Ennek élén áll Keitel tábornok, akinek birodalmi miniszteri rangja van. Ő az, aki a hadsereg különböző részei igazgatásának egységét biztosítja.

A harcoló hadsereg legfőbb parancsnoka von Brauchitsch vezérezredes,

akinek vezérkari főnöke Halder tüzérségi tábornok.

A NÉMET KATONAI ERŐK

A német haditengerészet legfőbb parancsnoka, Raeder tengernagy, vezérkari főnöke, Schniewind ellentengernagy. A légi erők legfőbb parancsnoka Göring marsall, akinek más elfoglaltsága esetén a légi haderők tényleges vezetője, Milch vezérezredes gyakorolja a parancsnokságot.

Közvetlenül a harcoló hadsereg legfőbb parancsnoksága alatt áll a német hadsereg hat kerületi parancsnoka: 1. berlini székhellyel von Bock vezérezredes, 2. Frankfurt székhellyel von Witzleben gyalogsági tábornok, 3. Drezda székhellyel Blaskowitz tábornok, 4. Lőpcse székhellyel von Reichenau tüzértábornok, 5. Bécs székhellyel List gyalogsági tábornok és 6. Hannover székhellyel von Kluge tüzérségi tábornok.

A katonai szolgálat mindenki-re kötelező. Háború idején minden német férfi és nő egyaránt köteles katonai szolgálatot.

A szolgálati idő, az aktív és tartalékos szolgálat idejét beszámítva, a 18. életévtől a 45. életévig terjed. Háború idején a 45. éven belüli korosztályok a »Landsturm«-hoz tartoznak.

A rendes katonai szolgálat ideje két év.

Ezután egészen a 35. évig a kiszolgált katonák a tartalékhöz és az úgynevezett »Ersatzreserve«-hez tartoznak. A 35. évtől a 45. évig a »Landwehr« kereteibe tartoznak a katonakötelesek.

A FRANCIA HADSEREG

Franciaországban a hadsereg, a szárazföldi, légi és tengeri haderő legfőbb parancsnoka Gamelin tábornok,

aki egyúttal alelnöke a legfőbb haditanácsnak is, melynek elnöki tisztét Daladier miniszterelnök tölti be. Gamelin, aki jelenleg 67

éves, a világháborúban Joffre marsall vezérkari főnöke volt. Az 1931. évben nevezték ki a francia hadsereg vezérkari főnökévé, 1935-ben lett a francia szárazföldi hadsereg főparancsnoka. Mellette

a francia legfelsőbb haditanácsban résztvesz a világháborúnak még két élő marsallja, Pétain és Franchet d'Espéray.

A legfelsőbb haditanács többi tagja: Georges tábornok, vezérkari főnök, Billote tábornok, Páris volt katonai parancsnoka, akit nemrég neveztek ki az egyik front-hadsereg élére, Pretelat tábornok, Hering tábornok, Strass-

burg katonai parancsnoka és rajtuk kívül Condé, Besson, Nogues, Colson, Blanchard, Hunziger, Garchery, Bührer és Réquin tábornokok.

Ezek a tábornokok egyúttal a hadseregcsoportok vezetői is.

A francia haditengerészet élén Darlan tengernagy áll. A földközi-tengeri hajórajt Abrial tengernagy, az atlanti-óceánit Gensoul tengernagy, a közeli keleti tengeri erőket Carpentier tengernagy, a szélsőkeleti tengeri erőt Bigot vezeti.

A francia légi haderő élén Vuillemin tábornok áll, vezérkari fő-

nöke Keller tábornok.

A francia hadsereg nagy egységei fölosztásuk szerint hazai csapatokból, gyarmati csapatokból, vagy a kétféle csapatok egyesítéséből állanak.

A gyarmati csapatok

egy része már békében is Franciaországban tartózkodott. Nagyobb részük Algírban, Tuniszban, Marokkóban, a francia Egyenlítői Afrikában és a közeli Keleten állomásozik.

A szélső Keleten, Indokínában és Annamban szintén jelentős számu francia gyarmati csapatok vannak,

melyeknek keretét francia tiszték és altiszték szolgáltatják.

A rendes katonai szolgálat két éves, amit három évig a behívásra készen álló úgynevezett »disponibílités« követ.

Az elsőosztályu tartalék ideje 16 év, a második osztályu 8 év.

A háború elszakított egy lengyel házaspárt,

magyar földön egymásra találtak

Beregszászról jelentik: Úgynevezett »lehetetlenségek« megtörténtekor az események írója leginkább úgy kezdi beszámolóját, hogy »Az élet ismét produkált.« Vagy »A valóság regényt írt.« Az utóbbi időben azonban a »lehetetlenségek« tulságosan halmozódnak. Ami most például egy lengyel házaspárnak beregszászi találkozására körül lejátszódott, talán nem is fantasztikus, csak derűs epizód a vészes időkben.

Mint hivatalosan jelentették, több lengyel menekült — közöttük katonai személyek is — Magyarországon keresett menedéket. Ezek között van P. J. wyszogradói repülőtest és felesége.

Egészen fiatal házaspár. A férfi 29 éves, a nő 21 esztendő.

Mindössze öt éves házasság.

A mézeshetek tele vannak a legszörnyűbb eseményekkel, végső tragédiákat szülő fordulatokkal.

P. J. repülőtest és felesége öt héttel ezelőtt szerelemből esküdtek egymásnak örök hűséget. Nemcsak szavakban, de érzéseikben, lelkükben, idegükben benne volt, hogy

soha el nem hagyják egymást.

Együtt tartoznak, örökre összeforrtak. Alig két hét múlva kitört a háború, a pillanatok alatti fájdalmas elszakadás és ami ezután következett, nem volt más, mint rohanás az életért.

Alig vonult be a férfi, a házaspár városa a harcok központjába került. A fiatal asszonykának menekülnie kellett. Hol tankok tüze, hol repülőgépek bombavetése közben, ismerős és ismeretlen honfitársak autóján menekült

egyre beljebb az országba.

A férjéről természetesen semmit sem hallott. Csak a lengyel legiflotta szerencsétlenségéről jutottak el hozzá rémhírek. A boldogtalan asszonyka addig menekült a németek elől, amíg az oroszokkal

szembe nem találta magát. Ezekről Magyarországra keresett s kapott menedéket. Teljesen összetörve érkezett Beregszászba, ahol a már csaknem eszméletlenségig elalélt asszonyt

egy város melletti földbirtokos családjánál vették gondozásba.

P. J. repülőtest, amíg csak lehetett, teljesítette hazája iránt kötelességét, de azután a sors őt is

menekülésre kényszerítette. A házját, a feleségét elvesztő férfit alaposan megtépázták a vérzivataros idők és a mindenét elvesztő fiatal ember Magyarországra került. Itt egy Beregszász melletti földbirtokosnál jutott keserves hetek óta először pihenéshez.

Tulságosan mozi- vagy regényszerű volna leírni azt a találkozást, amikor

a menekült lengyel házaspár a beregszászi földbirtokosnál egymásra talált.

Szavak ilyenkor ugysem mondanak semmit. Talán rontanak is az olvasóknál kiváltott gondolatokat. Csak annyit, hogy ez valóban megtörtént 1939 őszén, a békességes, nyugalmas Magyarországon, ahol nincsenek az égi csodákban...

Agrárföldre van szüksége? - Forduljon bizalommal Vracсарics Vladánhoz

Hazug mesével pénzt csalt ki hiszékeny emberektől egy becsei földműves

A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalták Vracсарics Vladán sztárbecsei földműves szélhámoskodásának ügyét. Vracсарics ez év január elsején elment Jelkics Dusanhoz, bemutatkozott és elmondta, neki olyan kitűnő összeköttetései vannak, hogy

néhány százas ellenében parcellához juttatja,

persze csak úgy, ha kell a föld Jelkicsnek. Jelkics nem állt olyan jól, hogy egy-két hold föld megártott volna neki, így hamarosan meggyeztek abban, hogy Vracсарics majd kijár Jelkicsnek egy dobroljác parcellát. Január 3-án Jelkics átadott Vracсарicsnak 750 dinárt, azzal, hogy haladéktalanul megtegye a szükséges lépéseket az agrárföld elnyerése érdekében.

Három nap múlva, január 6-án Vracсарicsnak Beogradba kellett utazni, hogy utána nézzen a dolognak. Vracсарicsnak természetesen csak a földművelési minisztériumban voltak összeköttetései, így az utiköltséget neki is meg kellett fizetni s ezért

ujabb 500 dinárt csalt ki megbízójától

Másnap, 7-én sugárzó arccal lépett be Jelkicshez a miniszterek te-tu barátja és jelentette: — azt telefonálta neki »Jurisics« inspektor, hogy a végzést aláírták és a napokban Jelkics megtekintheti parcelláját. A nagy öröme természetesen 600 dinár erejéig megvágta Jelkicset, aki boldog volt és január 9-én ismét 180 dinárt adott Vracсарicsnak, aki azt mondta, hogy 12-én elvezeti a helyszínre és megmutatja, melyik földet adták Jelkicsnek az ő minisztériumban levő barátai. Vracсарics így is tett, a földről hazafelé

Jelkics még bort is fizetett neki örömeiben.

Két nap múlva Jelkicsnek dolgozó akadt a városházán, felhasználta az alkalmat és érdeklődött, mikor veheti birtokába földjét. Elképzeltető Jelkics megdöbbenése és elkeseredése, mikor megtudta, hogy Vracсарics galádul becsapta.

A tegnapi tárgyaláson Vracсарics beismerésben volt, azzal védekezett, hogy pénzre volt szüksége és sehonnan se tudott teremteni. A bíróság család vétségében nyilvánította bűnösnek és kéthavi szigorított fogházra ítélte.

Szállodákban száznegyvenezer dinárt lopott egy Amerikából visszatért Noviszádi cipész

A Lukijana Musickog ucca egyik házának pincéjében kétszázezer dinárt találtak elásva

A beográdi és a noviszádi rendőrségnek hosszú és gondos nyomozás után veszedelmes betörőt sikerült ártalmatlanná tenni.

Letartóztatták Mihajloviics Dimitrije noviszádi cipésmestert, akiről kiderült, hogy különböző szállodákban összesen száznegyvenezer dinárt lopott.

Mihajloviics Dimitrije hosszú évekig élt Amerikában és nemrégiben tért haza Noviszádra. Itthon a betörés új módját honosította meg: gazdag szállóvendégeket károsított meg.

A beográdi rendőrségre ez év folyamán számos feljelentés érkezett különböző belföldi gazdag kereskedőktől, akiket előkelő beográdi szállókban meglóptak. Minden büntény körülményei azonosak voltak: a gazdag szállóvendég szobájából éjszaka folyamán eltűnt a pénztárcája, vagy csak a pénztárcában lévő ezresek. Az eltűnt összeg néhány esetben

huszezer dinárt is kitett.

A rendőrség gondos nyomozást indított, de sokáig nem sikerült megállapítani, ki a tettes. Valamennyi gyanuba vett ember beigazololta, hogy nem azonos a tolvajjal. Végül a rendőrség vizsgálgatni kezdte a száoda legjobb vendégeit is. Így vált gyanússá Mihajloviics Dimitrije átlítólagos noviszádi kereskedő. Megállapították, hogy

Mihajloviics Dimitrije minden egyes lopás alkalmával vendég volt a kérdéses szállóban,

mégpedig a megkárosított kereskedő vagy vállalkozó szobája közelében lakott. Mihajloviics rendszerint egy-két napig lakott egy szállóban. Nem kért mindjárt szobát, hanem órákig üldögélt a szálló halljában és figyelte az érkező vendégeket. Kiválasztotta a leggazdagabbat és a szobája mellett kért lakást. Éjszaka, amikor a szálló elcsendesedett,

álkulccsal kinyitotta a szomszéd szobát és az új vendég holmiját átkutatta.

A rendőrség Mihajloviics ellen egyelőre semmit nem tehetett, mert nem volt bizonyíték a kezében. Meg kellett várnia a legközelebbi lopást. Ez hamarosan meg is történt. Mihajloviics az egyik szállóban ismét feltűnt és a szokásos vizsgálódás után szobát kért. Éjszaka detektív rejtőzött el a folyosón. Éjfél után észrevette, hogy Mihajloviics szobájának ajtaja nesztelenül kinyílik.

Mihajloviics óvatosan kilépett a folyosóra és miután nem látott senkit, a szomszédos ajtóhoz lépett és álkulcsot tett a zárba.

A detektív ebben a pillanatban előlépett a rejtékhelyről és a meglepett tolvajt letartóztatta. Mihajloviics annyira elvesztette önuralmát, hogy nem is tagadott, beismerte a lopási szándékot. Megmozgása alkalmával huszezer dinárt találtak nála. Azt vallotta, hogy ez az egész pénze. Szavainak azon-

ban a rendőrség nem adott hitelt. Egy rendőrtisztviselő Noviszádra jött és Dobrics Gyóka noviszádi rendőrtisztviselővel együtt érdeklődött Mihajloviics noviszádi viselt dolgai iránt. Elmentek Mihajloviicsnak a Lukijana Musickog utca 28. szám alatt lévő lakására. Mihajloviics lakásadóója

Detár Juliska nagy meglepetéssel értesült arról, hogy lakója iránt a rendőrség érdeklődik.

Kijelentette, hogy Mihajloviicsot rendkívül becsületes finom uriembernek ismerte. Mihajloviics nemrégiben jött vissza Amerikából, ahol — saját szavai szerint — na-

Sulyos vasúti szerencsétlenség Banyaluka közelében

A lejtős úton elszabadult teherkocsik okozta a szerencsétlenséget

Banyalukáról jelentik: Banyaluka közelében vasárnap délelőtt sulyos vasúti szerencsétlenség történt. Ivanyiszka és Piszkvica vasútállomások között

tizenkét teherkocsi összeütközött egy személyvonattal és ennek következtében néhány ember életét veszítette.

Vasárnap délelőtt Ivanyiszka állomáson környékbeli földművesek lovakat tettek be az ott veszteglő tehervonat kocsijaiba. Valószínű, hogy valamelyik földműves vigyázatlanságból megrongálta az egyik kocsi kapcsolóját és ennek következtében történt meg a szerencsétlenség. Amikor a tehervonat elindult és már teljes sebességgel haladt,

gyobb pénzüsszeget gyűjtött össze és abból Noviszádon házat akar venni.

Már alkudott is egy házra, amelyért százötvenezer dinárt ígért.

A két rendőrtisztviselő átkutatatta Mihajloviics lakását, de semmi gyanúsat nem találtak. Ekkor az ötletük támadt, hogy a ház pincéjét is megvizsgálják. Lementek a pincébe, ahol gyanújuk igazolódt. Az egyik sarokban friss ásás nyomát találták.

Felásták és egy fémdobozra leltek, amelyben gondosan összehajtogatva 102 ezerdináros volt.

A kézzelfogható bizonyíték alapján Mihajloviics beismerte, hogy összesen 140.000 dinárt lopkodott össze.

A nyáron Da'máciában volt, előkelő fürdőszállókban vett lakást és a már ismertetett módon több külföldi vendéget kifosztott.

Vojnics-Hajduk Félix vért akart inni, Cseh Antallal lugkőoldatot akartak itatni, Fristek Jánost megszurkálták

Szuboticiai rendőrbírói hírek

Szuboticiáról jelentik: Sztantics Béla szuboticiai rendőrbíró több kihágás ügyében szabott ki tegnapi délelőtt büntetést. Vojnics-Hajduk Félix földműveslegény Kisbosznában a mulatságon nagy tekintélyt akart szerezni, evégből megjárta a vérengzőt. Zsebkését kirántva belépett Balog Iván vendéglőjébe és követelte, hogy a vendéglős, valamint a csárda észszes férfiuja kövesse az uccára, mert

inni akar a vérükből.

A szomszédhozó férfit megitták nyaklevessel és átadták a rendőrnök. Vojnics-Hajdu Vécot 140 dinár pénzbírságra vagy 2 napi elzárásra ítélték.

Palicsan nem mindennapi jelenet játszódott le Szines Maca háztartásbeli lakásán. A hirtelen természetű nő vadházastársát, Cseh

Antalt, amikor az köszönni akart neki, hirtelen

lugkőoldattal öntötte le.

A maró folyadék Cseh arcát erősen leforrázta. A rendőrség Szines Macát 3 napi elzárásra ítélte, büntetése kitöltése után átadják a bíróságnak.

Maluscsik Gyuró szuboticiai munkás vasárnap délután vígan baktatott a Halasi-úton, amikor hirtelen előtte termett haragosa, Fristek János, akivel már régen le szeretett volna számolni. A füttyöt azon nyomban szitok váltotta fel a száján, előkapta zsebkését és a gyanútlanul haladó

Fristeket összeszurkálta.

Fristeket sulyos sérülésekkel szállították kórházba, Maluscsikot letartóztatták és kihallgatása után átadták a bíróságnak.

Crnics Milán borbély az ócska-piacon összeszóalkozott Vidákovics Flóriánnal és gyors egymás-

utánban ötször arculütötte. A közelében tartózkodó rendőr közbevetette magát s széjjel akarta őket választani, erre Crnics ocsmány szavakat mondott a rendőrnek. Sztantics rendőrbíró 145 dinár pénzbírságra, átváltoztatható

2 napi elzárásra ítélte Crnicset.

Vojnics-Hajdu Jócó és Vojnics-Hajdu Vécó földműveslegényeket verekedés és surkálás miatt

500—500 dinár pénzbírságra

vagy 10 napi elzárásra ítélték. Büntetésük kitöltése után átadják őket a bíróságnak.

A bünteléstől való félelmében felakasztotta magát egy becsei kisbéres

Megdöbbszent öngyilkosság foglalkoztatja Sztáribecse lakosságát. Az öngyilkos személye nem közismert, az ok azonban, amely miatt egy 17 éves fiu megvált az életből, annyira nem hétköznapi, hogy érdemes vele részletesebben foglalkozni.

Varga Ferenc 17 éves kisbéres apjával együtt teljesített szolgálatot özvegy Galambos Sándorné földbirtokosnő novibecsei-uti tanyáján. A napokban a sztáribecsei rendőrséghez feljelentés érkezett Varga ellen, amelyben Vargát tiltott fegyvertartással vádolták. A rendőrség vasárnap délelőtt beidézte a fiut kihallgatásra. Varga Feri amikor a rendőrségen megtudta, hogy miről van szó, annyira megijedt a következményektől, hogy végzetes lépésre szánta el magát. Beismerte, hogy valóban revolvert tart elrejtve a tiszamenti fűzesben, erre rendőrt adtak mellette, hogy

mutassa meg neki a rejtékhelyet és adja át a revolvert.

Vargát a rendőri kíséret teljesen összezavarta, a következményektől való rémület teljesen elvette itélőképességét. Amikor a tanyáról apja és a rendőr kíséretében elindultak a revolver rejtékhelye felé, azzal az ürüggyel, hogy kikeresi a fűzfát, ahova a revolvert rejtette, elsietett. Apja és a rendőr lassan haladtak utána és percek mulva érkeztek csak a fűzesbe, ahol megdöbbszent látvány fogadta őket:

az egyik fűzfáról Varga Ferenc élettelen teste csüngött le.

Megállapították, hogy Varga a hazulról magával hozott kender gyepőszár egyik végét egy kiálló ágra kötötte, fejét beledugta a hurokba és leugrott a fáról. A hatóság szigorú vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy Varga haláláért kit terhel a felelősség.

ITT A PÉNZBETEGSÉG

A pénzbetegség már nem új dolog. Ismerték már a régi doktorok. De egy se tudta meggyógyítani. Se Smith, se Kautz, se Wekerle Sanyi. Pedig az egész egyszerű dolog. Az ok: kevés a pénz és nem forog. A gyógyszer, melytől mulnak a bajok: **Legyen a pénzből mindenkinek sok.**

FANYAR TÓBIÁS

KORLÁTOZZÁK AZ AUTÓFORGALMAT JUGOSZLÁVIÁBAN

Beogradból jelentik: A kereskedelmi miniszter tegnap délután rendeletet adott ki, amelynek értelmében tilos a magánautók és magánautobuszok használata. Kivételt ez alól csak azok a személyek képeznek, akiknek hivatásuknál fogva fontos az autó, így például orvosok stb.

A rendelet azonnal életbelép.

DR. MACSEK BEOGRÁDBAN

Beogradból jelentik: Dr. Macsek Vlatko, a kormány alelnöke Andrez Iván és dr. Torbár Jozsif miniszterek kíséretében tegnap reggel Zágréből Beogradba érkezett. A pályaudvaron dr. Sutej pénzügyminiszter és Szmolyán Barisa tárcanélküli miniszter fogadták a horvát paraszt párt vezérét.

Dr. Macsek tegnap délelőtt dr. Gavrilovics Milánt, a földműves párt elnökét, majd Brazília beográdi követét fogadta.

Tőzsde

BEOGRADI ERTEKTŐZSDE

Devizák: (kinálát — kereslet dinárokban) + 28.5% prim.

Szeptember 25.

London (egy font) 178.10—176.90, Páris (100 frank) 101.15—98.85, Newyork (100 dollár) 4430.50—4370.50, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Milánó (100 lira) 226.55—223.45, Amszterdam (100 holland frt.) 2371.50—2333.50, Berlin (100 márk) 1768.88—1751.12, Brüsszel (100 belga fr.) 754.70—742.70, Szaloniki (100 drachma magán) 29.50, Newyork magánkliring 55.20—54.30, Berlin magánkliring 1440—1420, Szófia 90.80—89.20.

— **Allampapírok:** 7 százalékos beruházási kölcsön kötés 92.50—93, 7 százalékos tabilizációs kölcsön kötés 92.50, 8 százalékos külföldi kölcsön 89—88.25, kötés 89—88.50, 7 százalékos külföldi kölcsön 84.75—84.25, kötés 85—84.50, 4 százalékos agrárkölcsön kötés 55.50, 2 és fél százalékos Ratna Steta—396, kötés 396, 6 százalékos bégluk 72.75—72.25, kötés 72.50. — **Részvények:** Narodna Banka—6850, kötés 6850, Agrarna Banka kötés 186.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78-79 kilós, 2 százalékos bácskai, Szombor környéki, Noviszád környéki és középbácskai 157, 80 kilós, 2 százalékos felsőbácskai 159, tiszai I. uszály 165, 79-80 kilós, 2 százalékos Tisza II. uszály 163, bácskai és bánáti, dunai uszály 162, 80 kilós tiszai csatorna 159, felsőbánáti 159, 78-79 kilós, 2 százalékos délbánáti vrsaci paritásiban 157, 78 kilós, 2 százalékos szerémi, Duna 158, 77-78 kilós, 2—3 százalékos szerémi, Száva 155, 73-79 kilós 2 százalékos szerémi 152, szlavóniai 152. **Rozs,** bácskai 72 kilós, 2 százalékos 127—129. **Árpa** 64—65 kilós bácskai és szerémi 140—142.50, bácskai és szerémi tavaszi 68-69 kilós 185—190, baranyai tavaszi 69-70 kilós 195—200. **Zab,** bácskai, szerémi és szlavóniai 127.50—130. **Tengeri,** bácskai 117—119, bánáti 114—116, vrsaci paritásiban 115—117, indiai paritásiban 117—119. **Buzalisz,** bácskai és bánáti nullás gg és g 230—240, kettés 210—220, ötös 190—200, hatos 170—180, hetes 145—155, nyolcas 117.50—122.50, szerémi és szlavóniai nullás gg és g 227.50—237.50, kettés 207.50—217.50, ötös 187.50—197.50, hatos 167.50—177.50, hetes 142.50—152.50, nyolcas 117.50—122.50. **Buzakorpa** jutazsákokban, bácskai 105—107, szerémi 102—104, bánáti 100—102. **Fehér bab** 2 százalékos zsák nélkül, bácskai és szerémi 300—310. — **Sertészir** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 14.50—14.60. Irányzat: változatlan. Forgalom: közepes.

Agyonlőtte magát egy noviszádi kereskedelmi utazó

Halála előtt rendezte számláit — Az öngyilkosság oka ismeretlen

Megdöbbenő öngyilkosság történt hétfőn reggel Noviszádon.

Roth Ferenc 39 éves kereskedelmi utazó a Sztrazslovszka uca 11 szám alatti lakásán fobelőtte magát és meghalt.

Roth Ferenc az ismert Forgács-féle noviszádi kereskedő cég alkalmazója volt. Megbízható hivatalnoknak bizonyult, egész Jugoszlávia területén sokat utazott és a cég részére pénzt is vett fel, amellyel mindig pontosan elszámolt. Legutóbbi üzleti körútján összesen

ötvenezer dinárt vett fel a megrendelőktől.

Tegnap, hétfőn kellett volna cégével elszámolnia. Roth Ferenc vasárnap pontosan elkészítette a számadásokat, megírta kitől mennyi pénzt vett fel, az irásokat borítékba tette és mellékelte a felvett pénzt is.

Ezenkívül még egy bucsulevelet írt, amelyet szintén irasztalán hagyott.

Felesége nem is sejtette, hogy végzetes utra készül.

Hétfőn korán felkelt és a fürdőszobába ment. Magával vitte browningját és

fobelőtte magát.

Felesége és kislánya hallotta a lövést. Berohantak a fürdőszobába, ahol az asszony rémülten sikoltott fel: a férje vérző halántékkal feküdt a kádban. Értesítették dr. Benedek Imre orvost, aki azonban már csak a beállott halált állapíthatta meg.

Roth Ferenc bucsulevelében csak azt írta, hogy

haláláért senki nem felelős, ezért öngyilkosságának oka eddig még nem derült ki.

Az utóbbi hetekben szinte állandóan rosszkedvű volt, de hozzátartozói nem gondoltak arra, hogy lehangoltságának ilyen tragikus vége lesz.

Roth Ferenc öngyilkossága Noviszádon nagy meglepetést és részvételt keltett.

Kihalt a volt crnogorai királyi család

Danilo herceg volt trónörökös meghalt Bécsben

Bécsből jelentik: A bécsi Cottage szanatóriumban rövid, de súlyos betegség után szeptember 24-én meghalt Petrovics-Nyegos Danilo herceg, a volt crnogorai trónörökös.

Az elhunyt Danilo herceg néhai Nikola crnogorai királynak és Miléna királynénak elsőszülött gyermeke volt. Cetinyében született 1881-ben. Édesatyja kitűnő nevelésben részesítette és a legjobb külföldi tanárokat hívta meg a cetinyei királyi palotába, hogy minél gondosabb és alaposabb nevelésben részesítsék Danilo herceget. A crnogorai hadseregben hadosztálytábornok volt. A balkáni háború kitörése előtt őt nevezték ki Nikola király

crnogorai hadsereg főparancsnokává.

Danilo herceg, mint főparancsnok indította meg a háborút a törökök ellen. A crnogorai hadsereg támadá-

sát követte a többi szövetséges balkán államé. Ő vezette a Szkutari elleni ostromot is és bár a vár török helyőrsége sokáig ellenállott, a crnogorai és a segítségükre jött szerb csapatok 1913 április 10-én mégis elfoglalták Szkutarit. A világháború alatt ugyancsak ő vezette a crnogorai hadsereget. A világháború második évében, 1915 telén elhagyta Crnogorát és

Franciaországban telepedett le. Élete utolsó éveit Délfranciaországban töltötte.

Danilo herceg felesége, Jutta Milica, Mecklenburg-Strelitz hercegnő volt. Házasságukból nem született gyermek. Danilo herceg két öccse, Mirkó herceg Bécsben halt meg. Petár herceg pedig Olaszországban. A volt trónörökösrel kihalt a Petrovics-Nyegos királyi család férfi ága.

Halálos szerencsétlenség a lakodalmon

Szomborból jelentik: A Szombor melletti szelencsei szállásokon halálos szerencsétlenség történt vasárnap délután. Kirics Mileta gazdálkodó tartotta esküvőjét, a lakodalomra az egész tanyasor hivatalos volt. A jókedv már a kora délutáni órákban magasra nőtt, különösen a vőlegény 17 éves öccse, Kirics Alekszandar kurjongatott a bor hatása alatt. A beszeszelt fiú később kiment az udvarra és egy régi revolverrel lövöldözni kezdett. A nagy durrogatás átszalta a szomszédból Janyatovics Nenád 15 éves fiút, aki szerencsétlenségére épp akkor lépett le a kapun, amikor az ittas Kirics Alekszandar elsütötte a revolvert.

A golyó Janyatovics Nenád homlokát találta el

és életveszélyes sérülést ejtett rajta.

Azonnal beszállították dr. Rill szombori sebész szanatóriumába, ahol műtétet hajtottak rajta végre, az orvosi tudomány azonban nem menthette meg az életveszélyesen sérült fiút és tegnap délelőtt 11 órakor meghalt. Az eljárás megindult.

Beleütött a villám a kocsiba.

Kutaspusztán borzalmaserejű vihar vonult végig. Az erős szélvihar és a sűrű villámlás arra készítette Dobanovicski Pája földbirtokos béreseit, Cirok Sándort, Harmath Jánost s Pomili Pétert, hogy abbahagyják a munkájukat és kocsin iparkodjanak a tanyára. Alig robogtak néhány száz métert, amikor nagyot dördült az ég s a következő pillanatban Cirok Sándor és a két ló élettelenül esett össze. Harmathot és Pomilit a földre vetette a villám, de ijedtségen kívül nem történt bajuk.

HIREK

HIDEG, RÉSZBEN FELHŐS IDŐ

Jugoszláviában az elmúlt 24 órában részben felhős, hideg idő volt. A legalacsonyabb hőmérséklet Noviszádon 5, a legmagasabb Divuljén 26 fok volt.

Időjelzés szeptember 26-ra: Hideg, részben felhős idő várható, helyenkint csapadékkal.

A nap két 5 óra 28, lenyugszik 17 óra 30 perckor.

— **A beográdi szlovák követség megkezdte működését.** A beográdi szlovák követség tegnap közleményt adott ki, amely szerint tegnap megkezdte működését. Hivatali helyiségei a Kralya Alekszandra uca 22 szám alatti épület első emeletén vannak. Irodai idő délelőtt 9 órától 12 óráig.

— **Nis vasutigazgatóságát kap.** A kormány elhatározta, hogy az eddig Beogradban székelő vasutigazgatóságot, amelynek hatásköre a régi Szerbia területére terjed, áthelyezik Nisbe. A kormánynak ez az elhatározása Nisben általános örömet keltett.

Legánovics Olga és Neupauer Edmund

szeptember 18-án házasságot kötöttek.

— **A szombori HSS párt küldöttsége Szmolyán Barisa tárcanélküli miniszternél.** A Hrvatszki Dnevnik vasárnapi számában terjedelmes cikket közöl arról, hogy a szombori HSS párt tagjaiból alakult küldöttség Szmolyán Barisa miniszternél tett látogatásáról. A küldöttséget Tomics Sztánko vezette, aki a horvátság kívánságairól beszélt a miniszternek. Szmolyán Barisa kijelentette, hogy engedélyezik mindazokat a gyűléseket, amelyeket szabályosan bejelentettek és megígérte a küldöttségnek, hogy a közel jövőben megkezdődik a városházán és közigazgatási, valamint más intézményekben a személyi változás.

— **Külföldről jött nyelvtanár angolra és franciára tanít bevált módszerrel,** meglepően gyors eredménnyel. Kérdezni a ház mesternél, Usztavszka 18. 6478

— **Nehéz székülésben és aranyérbén szenvedők bélműködésük szabályozására reggel és este negyed pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet isznak.** Reg. S. br. 15485/35

— **Negyvenöt nap szigorított fogházra ítélték egy szrobráni csalót.** A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalták Kesanszki Jása szrobráni pék csalásának ügyét. Kesanszki ez év április 8-án megkaparintotta Topics Dusán betétkönyvét, amelynek segítségével 190 dinárt felvett. Amikor emiatt kérdőre vonta Topics, Kesanszki rátámadt és úgy a földhöz vágta, hogy Topics komoly sérüléseket szenvedett. A bíróság előtt Kesanszki beismerésben volt. A tanúkihallgatások és perbeszéd után a bíróság 45 napi szigorított fogházra ítélte a csaló péket.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

Zürich. Páris 10, London 17.65, Newyork 442.25, Brüsszel 74.87, Milánó 22.50, Amszterdam 235.25, Berlin 176.—

— Belefutott a vizesgödörbe egy sztáribecsei kislány. Sztáribecseről jelentik: Bezzeg Péter sztáribecsei lakos 1 éves kislánya, miközben anyja munkájával volt elfoglalva, kiszökött a szobából és az udvaron kezdett játszani. A kislány játék közben beleesett a vizesgödörbe és mire rátaláltak, már halott volt. Az előhívott dr. Vujics Dusán orvos már csak a beállított halált állapíthatta meg. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a halálos szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

— Sztáribecsei hírek. A sztáribecsei orvosok elhatározták, hogy szerb és magyar nyelven az első segélynyújtásról tanfolyamot nyitnak. A határozat értelmében felhívással fordultak az egyes egyesületekhez, hogy tagjaikat, lehetőleg nőket irassák be a tanfolyamra. A tanfolyamra jelentkezéseket özvegy Radoszavlyevics Vladimírné könyvkereskedése is elfogad. — A sztáribecsei járási vöröskereszt egyesület ülést tartott özvegy dr. Popovics Miláné elnökelete alatt. A közgyűlés megnyitása után Hadnagyev Dimitrije nyugalmazott tanító a légitámasz elleni védekezésről, dr. Dzsurgurski Ozren közsegi orvos a mérges gázokról tartottak hosszabb előadást. — Sztáribecsen a héten a Sóti gyógyszerár tart éjjeli ügyeleti szolgálatot.

„TRIKETILEN“

— Kéthavi szigorított fogházra ítélték egy noviszádi könyvkötőt. A noviszádi törvényszék Maksimovics hármastanácsa tegnap délelőtt tartott tárgyalást és hozott ítéletet Becskeházi Béla könyvkötő verekedésének ügyében. Becskeházi ez év április 16-án botjával rátámadt Lucsics Szpaszojéra és hatalmas ütésekkel mért a fejére. A bíróság több súlyosbító körülmény figyelembevételével kéthavi szigorított fogházra ítélte Becskeházit.

— Halott a tarlón. Nem messze Begecstől a tarlón idősebb férfi holttestére bukkantak a csöszök. Az ismeretlennél horgászbót volt, nem messze tőle tűz maradványai látszóttak. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a halott Peimen József 52 éves zágrebi születésű egyénnel azonos, akit vasorakészítés közben ért el a halál. Peimen halálát szívizéhihűdés okozta.

— Betörés Rumenkán. Vasárnap reggel ismeretlen tettes behatolt Kozarev Radován rumenkai lakos házába és ellopott 900 dinár készpénzt, valamint 1500 dinár értékű ruhaneműt. Kozarev a betörés idején kiránduláson volt, így a betörőnek elég ideje maradt arra, hogy a szekrényeket és fiókokat feltörje és a gondosan elrejtett pénzt megtalálja. A nyomozás megindult.

— SEBASTOPOLTÓL 1939-IG Henry-Augustin Rattray a neve Anglia legöregebb katonájának, aki 99 éves ugyan, de — míg a párizsi »Le Journal« írja — csak a multheti légitámaszra való felkészülés alkalmával látott háborús felkészülést. Rattray Sebastopol ostrománál már besorozott katona volt, de betegnek feküdt a krími hadjárat idején. A bur-háború idején már tul volt a hadbavonulásra megállapított koron akkor és a világháború idején Londontól távol, egy kis községben teljesített szolgálatot, távol a világ és a háború zajától, mint mondotta.

4 hónap – 9000 kilométer

A legfiatalabb világjáró kétségkívül Marsha June Grant, egy négyhónapos kislány, aki most érkezett meg Londonba és már 9000 kilométeres utat van a háta mögött. A kislány Kanadának a csendes óceáni partjáról érkezett remekbe készült bőlesőben, minden baj nélkül kelt át az Óceánon, bár viharos volt a tenger és csaknem valamennyi utas tengeri beteg volt. Londonban mindössze három napot időzik, azután tovább megy — Belga Kongóba! Ott szándékozik egyelőre letelepedni.

Mindezt nem maga Marsha June Grant kisasszony mondta el, bár ott voltak bőlesője körül a legnagyobb lapok szerkesztői, hanem az apja, a 28 éves dr. William Ronald Grant, a trópusi betegségek doktora. Grant doktor kislányával és feleségével együtt Belga Kongóban telepszik le, mint trópusi orvos és misszionárius. Mondott volna a családfő többet is, de a kis June véget vetett a szerinte, úgy látszik, unalmas és értelmetlen interjunak, mert minden tárgyat, amit a szerkesztő bácsik hoztak neki, hogy megszólalásra bírják, egyenkint hozzávagdosta a körülállókhöz, mire azok sietve menekültek.

— Lóeladók és vásárlók figyelmébe. Az illetékes hatóságok rendelkezést adtak ki, hogy a jövőben lovat eladni vagy vásárolni csak a hatóságok engedélye alapján szabad. Az érdeklődőknek a községi előjárósághoz kell fordulni.

— Öngyilkosság Zmajevác közelében. Kovács Mihály zmajeváci gazdálkodó a tanyája közelében felakasztotta magát. Öngyilkossági kísérletét a felesége idejében észrevette és a segítségül hívott szomszédokkal együtt levette a kötélről. A félholt gazdálkodót orvos térítette eszméltre.

FEST-TISZTIT

— Moli hírek. A moli sportpályán nagyszabású futballmérkőzés volt a kövérek és soványok között, amely 3:3-as döntetlen eredménnyel végződött. A mérkőzés után nagy vendéglőben rendeztek Varga Lajos vendéglőjében. — Birkás Rozália olyan szerencsétlenül esett le kerékpárjáról, hogy jobb lábán súlyos sérüléseket szenvedett. — A községi középületek tatarozási munkálatai megkezdődtek és serényen folynak. A javításoknak még ebben a hónapban el kell készülni.

— A jubiláló sztárcevoí plébános nagy kitüntetés. Rákosi János sztárcevoí plébános a most megtartott templomi bucsu alkalmával ünnepelte pappászentelésének ötvenedik évfordulóját. Az ünnepségen megjelent dr. Ujcsics Jozsip beográdi érsek és számos környékbeli pap. Az ünnepi nagymisét Rákosi celebrálta. A magyar szentbeszédet Apler Ernő skorenováci plébános mondta, horvátul P. Vladisláv pancsevoí minorita szerzetes, németül pedig Hoffmann István omljicai plébános beszélt. Az ünnepi ebédet dr. Ujcsics érsek meleg szavakkal köszöntötte a jubiláló plébánost és közölte, hogy a Szentsek Rákosi János plébánost tiszteletbeli szentseki tanácsossá nevezte ki. Utána a könnyekig meghatott ünnepeltnek átnyújtotta a kitüntetéssel járó vörös övet. A község lakossága hamarosan tudomást szerzett a kitüntetésről és lelkesen ünnepelte az ősz papot.

Sorsjegyet
az okt. 14.-i első osztály luzására
vásároljunk vagy rendeljünk postán a meghatalmazott főelárusítónál
Luszig Lajos
banküzletében Novisad, Kr. Aleksandra 15
A játéktér nagy nyer. si esélyeket nyújt

— Odzsaci hírek. Lesmeister Lőrinc, az odzsaci ÖTT alapítótagja és parancsnoka, hosszas szenvedés után 49 éves korában elhunyt. Lesmeister nagy szerepet játszott Odzsaci társadalmi, különösen pedig kereskedelmi életében, a járás kereskedőegyesületének ő volt az elnöke. Temetése óriási részvét mellett ment végbe. A sírnál dr. Willmann Mátyás ügyvéd, járási tüzfelügyelő mondott megható bucsu-beszédet. — A szüret már nagyban folyik Odzsaci szőlőhegyein, az eddigi tapasztalatok szerint az idén úgy mennyiségileg, mint minőségileg sokkal jobb lesz a termés, mint az elmúlt évben volt.

— Női őszi-kabátok, kesztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

OLCSÓ ÁRAK

— UJ KÉPEK FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN. A Courageours, az elsüllyesztett angol repülőgépanyahajó. — A járókelők fehér gallért és övet viselnek Londonban, hogy a sötétben is észrevegyék őket. — Német csapatok harca Varsó elővárosában. — Felrobbantott hid Pultusknál. — A londoni kórházak súlyos betegeit vidékre szállítják. — Német légharító ütveg várja a lengyelek támadását. — Utra kelnek a londoni gyerekek. — Az angol királyi pár megszemléli a londoni légvédelmi óvóhelyeket. — Az első német páncélaútó Posenben. — Hitler kancellár a keleti hadszíntéren.

— A SIKKASZTÓ KÁLVÁRIÁJA Edward Ray, 30 éves könyvelő sikkasztást követett el, majd megszökött. Texasban elfogyott a pénze és ezért jelentkezett a rendőrségen. Feljelentette magát és azt kérte, szállítsák Newyorkba, hogy a bíróság elé állhasson. Texasban nem voltak hajlandók letartóztatni őt, mert hazaszállítása sok pénzbe került volna. Erre kénytelen volt Mexikóba menni és ott is feljelentette magát. Most sem tartóztatták le. Így vándorolt hosszú ideig, amíg Mineolába került, ahol végre letartóztatták.

— Szurkálásért 20 napi szigorított fogház. Kérvacsin Cedomir deszpotzvetiváni földműves április 7-én egy veszekedés alkalmával késével súlyos sérülést ejtett Popadies Danilón. A noviszádi törvényszéken ezért tegnap délelőtt husznapi szigorított fogházra ítélték.

A háború és az angol kozmetika

A New Chronicle terjedelmes cikket közöl arról, hogy milyen hatással van a háború a kozmetikára. A cikk írója — Gwen Willoughby szerint — az 1914-es világháború tette általánossá az angol nők körében a kozmetikát, úgyhogy most már évenként mintegy 100,000,000 fontot költenek rá. De vajjon mi az oka ennek az első pillanatra igen különös jelenségnek? A cikkíró megkérdezett egy vegyész.

— A háború vége felé kevés lett a férfi, — válaszolta a vegyész — s a nők több figyelmet fordítottak megjelenésük bájára és minden eszközt felhasználtak, hogy magukhoz vonzzák a férfiakat.

A News Chronicle cikkírója hozzátesszi, hogy a háború a nőket addig nem is álmodott munkaalkalmakhoz juttatta, a nők sok pénzt kerestek s a maguk pénzét költötték.

Mindenesetre tény, hogy a háború előtt négyféle, s ma 450-féle nevezetesebb kozmetikai cikket árulnak Angliában. Pedig az angol konzervatívizmus sokszor ellenezte az újfajta szépitészeknek. Az idén jegyezte meg egy főtörvényszéki bíró egy tárgyaláson:

— A nők a szájpírosítóval elcsufítják az arcukat. Olyan szaguk van tőle, mint a fagygyertyának, vagy egyszerűen a birkafagyúnak.

Néhány hónappal ezelőtt, mikor az angol nők hadiszolgálatát megszervezték, felmerült a kérdés, hogy a szolgálatban megengedjék-e ruha használatát. A hadügyminisztérium úgy döntött, hogy igen; de óvatosságot ajánlott.

A szépitészek adagjait — akárcsak az élelmiszereket — a közeli jövőben valószínűleg szabályozni fogják, mert igen sok olyan anyagot használnak gyártásukhoz, amelyek a hadiszerek gyártásához is szükségesek; ilyen például az acetón és acetát. A finom olajban is hiány támadhat.

A ruza árát már felemelték öt százalékkal — a festőanyagok drágulása miatt. A ruza többi anyaga olyan olcsó, hogy nem valószínű a további drágulás.

Noviszad, Kr. Petra II. 36 Szemben a zsidó templommal

— Szentaj hírek. A városi előjárósághoz most érkezett meg a Bánság leirata, mellyel elutasította a Balogh János városi főkörtészté történt megválasztása ellen beadott felebbezést és megerősítette a választást. — Branovacsiki Sztevan városelnök Guelminó Sándor városi számvevőt saját kérelmére felmentette a fegyelmi bíróság jegyzői tisztségétől s helyére Miladinov Dusan városi tisztviselő-gyakornokot nevezte ki. — A katonai gyakorlatra bevonult dr. Prekajszki Deján városi köri orvost dr. Deutsch Mihály városi főorvos helyettesíti. — A rendőrség elrendelte, hogy a Szentára érkező idegeneket be kell jelenteni. A jugoszláv állampolgárokat akkor kell bejelenteni, ha legalább 24 órával kereszttől tartózkodnak a városban. A külföldi állampolgárokat feltétlenül be kell jelenteni bármily rövid ideig tartózkodnak Szentán. — A szentai elemi iskolákba összesen 3668 tanuló iratkozott be: 1083 a szerb, 1285 pedig a magyar előadási nyelvű iskolákba. — A buza árát Szentán 150 dinárban állapította meg. — A rendőrség felszólította mindazokat, akiknek engedély nélkül fegyverük van, hogy 8 napon belül szolgáltatassák be, nem büntetik meg őket. Ha a 8 nap elmúltával valakinél fegyvert találnak s az illetőnek nincs fegyverviselési engedélye, a legszigorubbán megbüntetik s a fegyvert elkobozzák. — Barsi Mihály 72 éves napszámos oly szerencsétlenül esett el az utcán, hogy balkarját két helyen eltörte. Beszállították a városi kózkórházba.

Lil Dagover játszotta Evát a Tragédiában a Horst Wessel-Platzon

Most mutatták be Berlinben a Horst Wessel-Platzon lévő Volksbühnen Madách Imre magyar remekművét, az Ember tragédiáját. A Tragédia első berlini előadása előtt a német főváros lapjai napokon keresztül foglalkoztak a drámával s így a Völkischer Beobachter hosszabb cikkének az volt a lényege, hogy

az Ember tragédiája a magyar nép Faust-ja.

A cikk megemlítette, hogy Madách művét már a múlt században előadták Németországban s az utóbbi években Hamburgban és Bécsben került bemutatásra. Hosszasan foglalkoztak a lapok a mű tartalmával is s külön hangsúlyozták a dráma befejező mondatát, mint oyat, amely

a mai időkben különösen időseket széri.

A Tragédia berlini bemutatóján díszes és előkelő közönség jelent meg a Horst Wessel-téri színházban. Ott volt a magyar követség egész személyzete és a berlini magyar kolónia számos tagja. A közönség nagy érdeklődéssel kísérte végig Madách örökbecsű mondatait s különösen az Éva szerepét játszó Lil Dagovert ünnepelte hosszán. De megállapítható, hogy az egész mű

mély benyomást tett a berliniekre.

Valószínű, hogy ugyanez a társulat játssza majd el az Ember tragédiáját Németország több más városában is.

Apróságok

A híres énekes birtokot nézett s az intéző körülkalauzolta a gazdaságban. A körut utolsó állomása a ház mögött elterülő gyümölcsös volt.

— Hát ennek a körtefának mennyi az évi hozama? — kérdezte szakszerűen az énekes és egy terebélyes, nagy fára mutatott.

Az intéző odapillantott, majd hatalmas komolysággal felelt:

— Körülbelül három mázsa dió, nagyságos uram.

Nem adnál, öregem, egy cigaretát? — kérdi a társalgóban az örökösen üresszebb fiatal színész a kedves komikustól.

— Nem lehet, fiam. Nincs nálam. Elhatároztam, hogy többé semmiféle füstölőnivalót nem vásárolok.

— Ne mondd! és miért?

— Egészségi okból! Le akarlak szoktatni téged a dohányzásról!

A kiváló rendező megjelent minap egy ernyő-üzletben és így szólt az elébe siető segédnek:

— Esernyőt szeretnék venni. De csak a legolcsóbb portékát mutassa!

A segéd egy pamuternyőt tett elébe a pultra. — Ki kell jelentenem, hogy a minősége igen gyenge! — jegyezte meg.

— Ó, az nem fontos — vont vállat könnyedén a rendező — hiszen csak arra kell, hogy legyen mit a kávéházban felejtennem!

SZÍNHÁZ-FILM

Mi újság a filmvilágban?

A legújabb magyar film: »A tökéletes férfi«. Egy újabb magyar vígjátékfilm. Ismeretlen írónak, Zalabéri Jánosnak elbeszéléseiből írta Orbók Attila, a legötletesebb magyar filmíró. Meglepő, hogy

a filmet a zeneszerző, Szlatinay Sándor rendezte,

aki a filmet jócsengésű, csakhamar népszerűvé válható énekszámokkal tűzdeltte tele. Ezeket tulajdonképpen Dán Etelka énekl. A főszereplők: Simor Erzsébet és Jávor Pál. Az utóbbi a címszereplő, a »tökéletes férfi« természetesen derűsen hozza azokat a mindennapi hibákat, amelyekkel végül is nagyon is átfogó férfinak bizonyul. A felvételek szépek, főleg a szabadtériek és mivel ötlet, jó játék, kedves zene és finom képek összessége, a film sikere nem is maradt el. A »Royal Apolló« Pest legnagyobb befogadóképességű mozija hat nap óta zúfolt ház előtt vetíti.

»Pitvax«. Ez a címe az átfogóan nagy és lendületes új magyar történelmi filmnek, amelynek előkészítésén, illetve a forgatókönyv alapján készülő technikai tervezeten most dolgozik Daróczy József, az ismert filmíró és menedzser. A film az 1848-49 magyar szabadságharcot megelőző ifjúsági mozgalmakat, március tizenötödikét és a mai irodalmi kávéházaknak magyar őseit, a »Pitvax« kávéház történelmi levegőjét viszi vászonra, ahol természetesen

az akkori ifjúság lánglelkű vezetője, Petőfi Sándor is megjelenik.

A szereposztást most készítik elő és mivel a filmben rengeteg a szereplő, előreláthatólag tavaszánál előbb aligha készülhet el.

Háborús filmek a magyarországi mozikban. A világesemények, a háborús hírek a mozik műsorán is meglátszik. Ebben az atmoszférában nem is csoda, ha az eseményeket hidegvérrel szemlélő magyar közönség a mozikban szívesen látja azokat a filmeket, amelyeknek tárgya, felvételei háborús jellegűek s főleg azok felé fordul figyelemmel, amely a lé-

gi és a háború mozgalmasságát mutatják be. A budapesti bemutató mozik műsorán már hetek óta szerepel a »Siegfried vonal« című nagy német film, amelyben a hatalmas erődítménynek egy része is látható. Ujabbban egy amerikai haditechnikai filmet is forgatnak, amely az amerikai haditengerészet tüzérségi belővéseit és az ez év nyarán végzett hatalmas arányú tengeri gyakorlatait mutatják be. Ugyancsak amerikaiak a »Acélkaraván«, a »Hadirepülők a tengeren« és az »A levegő hősei«, amelyek legalább látszólag szabályos, romantikus filmmesék, külsőségükben és felvételeikben azonban

az amerikai hadsereg, haditengerészet és légiflotta erejének hatalmas demonstrációi.

A rengeteg hadihajó, a valóságos légihadsereg felvonulása valóban lenyűgöző látvány.

Naponta ötezen nézik meg a »Szuezi«-filmet. Beograd három legnagyobb mozija, a »Kaszina«, a »Kolarac« és a »Vracsar« egyszerre mutatja be a »Fox« minden eddigi film remekét felülmúló »Szuezi« filmet. Meséje, történelmi hűsége, nagyszerű szereplői s a gigantikus arányú technikai felkészültség és statisztahad, amiből a film nagy hatása kikerekedik, valóban felejthetetlen élmény. Majdnem minden előadás zúfolt ház előtt folyik.

Naponta ötezer jegyet adnak el. Mivel a film legalább husz napon lesz műsoron, a »Szuezi« ismét százegres nézőt vonzó rekordfilmmé válik, hasonlóan a Garbó »Kamélias hölgye«, a Muni »Zola« és »Édes anyaföldjé«-hez, amelyekben az elmúlt szezonban százegret meghaladó számú néző gyönyörködött.

Tíz millió dollár nyolc filmre. A 20-th Century-Fox gyártási központjában, hollywoodi jelentés szerint, lázas munka folyik. Az utóbbi hat hét alatt egyszerre nyolc film felvételébe fogtak, amelyekre a vállalat vezérkara tíz millió dollárt, vagyis a mi pénzünkben félmilliórd dinárnál többet irányított elő.

Szent Gellért siralma

(† 1047.)

Krisztus földje helyett hatástokba tértem,
Híven elnyugodva Istenrendelésben;
Szentet imádkoztam Vajkától fiából;
Értetek bőjtöltem palotámtól távol.

Árva fajtákatok enyémül szerettem;
Önországotam, nevemet feledtem;
Borus nótáitok oly édesek voltak...
Rajongtam e népért: fárad, de dalolgtam!...

Hű atyátok voltam, szívbem, szóban, tettben;
Értetek Abát is, ugye, meginttettem?
S ti, fiaim, ó, mit tettetek velem?!

... Az én szívem mégis tudjátok: bocsánat.
De az Ur még hallgat! Tehát szüntelen
Sirjatok, míg ajkán békeszó nem támad!

BODROGHY SZABOLCS.

Szent Gellért, a pogány magyarok által vértanu halált halt, első csanádi püspök ünnepén. (Őszel 25.)

Bizonyos, hogy a filmekre ezt a hatalmas összeget ki is adják. Valószínűleg még többet is, hiszen a mai rendkívüli idők közepette a film anyaga és a külső felvételek, stb. megdrágulhatnak. Másfélmillió dollárba kerül a »Svanee Rivers« című színes film, amelyben új filmszínész, Andreae Leeds és a magyar származású Al Jolson kapták a főszerepeket. »A kis öreg New York« című történelmi levegőjű filmre két millió százezer dollárt szántak, annál is inkább, mert abban Robert Fultonnak, a gőzhajófeltalálójának életét és munkáját is beleszövik. Hatalmas összeget fordítanak Maeterlinck hallhatatlan mesejátékának, a »Kék madár«-nak filmesítésére.

Ez a film világszenzációnak készül.

Mytyl Shirley Temple alakítja. Ez lesz első, igazán művészi jelentőségű szerepe. Tyllette, a macska szerepét Gale Sandergaard, a Theatre Enilde világhírű művésznője vállalta, akit a felvételekre kivételesen szabadságoltak. A C. F. másik »kis-lány sztárja« Jane Withers sem maradt szerep nélkül. A »Magas iskola« című film főszereplője lesz és partnere Cliff Edward, a népszerű filmkomikus. Sokat várnak az »Esős észak« című filmtől. Erre majdnem három millió dollárt költenek, mert rendkívül érdekes szereplőgárdája lesz. Többek között

27 macska és 18 kutya,

amelyek olyan kitűnő művészete foglalatokodnak, mint Tyrone Power és Myrna Loy. Sonja Heny »Valami történelmi ma éjjel« című film női főszerepét játssza, míg a »Scotland Yard« című bűnügyi filmben Warner Baxteré a vezető szerep. A nyolcadik C. F. film a »20.000 ember évente« s az amerikai katonai iskolák életét mutatja be. Főszereplők: Mary Healy és Rudolph Scott. A nyolc film felvétele január elejéig tart. Ha az európai bonyodalmak engednek, a Loth Century Fox újdonságai a tavasszal nálunk is bemutatásra kerülhetnek.

5 kérdés:

1. Hol élnek a druzok és hol élnek a gruzok?
2. Ki volt szerelmes Hamletba?
3. Hol élt Schwartz Berchtold, akj föltalálta a puskaport?
4. Melyik pörben szerepelt Zola?
5. Mi különbség van a pisztoly és revolver között?

Válasz

tegnapi kérdéseinkre

Kérdés: Mi különbség van az asztronómus és az asztrológus között?

Felelet: Az asztronómus a csillagok tudományával foglalkozik, míg az asztrológus a csillagok járásából jósol.

Kérdés: Hogyan hívják az olaszok a Mont Blanc csucsát?

Felelet: Mussolini-csucsnak.

Kérdés: Mikor volt a marnéi csata?

Felelet: 1914 szeptember 6 és 10 között.

Kérdés: Hogy hívják az amerikai földbirtokost vagy gazdát?

Felelet: Farmer.

Kérdés: Ki építette a budapesti Operaházat?

Felelet: Ybl Miklós.

KÖZGAZDASÁG

Szigorú intézkedések az árdrágítók és áru felhalmozások ellen

A rendelet végrehajtási utasítása is megjelenik rövidesen

Közölte már a Reggeli Újság, hogy a minisztertanács szigorú rendelettel akarja lehetetlenné tenni az árdrágítást és az áruhalmozást. A rendelet most jelent meg a hivatalos lapban és már életbe is lépett. A rendelet 25 szakaszból áll, amelyek a következő intézkedéseket tartalmazzák:

I. SZAKASZ.

A rendelet alá a következő cikkek tartoznak:

- 1) élelmiszerek (emberi eledel, étel és ital, állati takarmányok, ruha, cipő, tüzelő és világító anyag)
 - 2) mezőgazdasági eszközök, szerzőszámok és mindazok a cikkek, amelyekre a mezőgazdaságnak szüksége van,
 - 3) üzemanyag
 - 4) építőanyag
 - 5) lakások és helyiségek.
 - 6) minden más közszükségleti cikk, amely a gyűjtőforgalmi adóról szóló törvény alapján nem tartozik a fényüzési cikkek közé
 - 7) a fenti cikkek előállításához szükséges összes gépek és szerszámok.
- E rendelet alá tartoznak a) a földművesek saját földjeiken termesztett cikkei; b) a monopol cikkek és a gyógyszerüzemben eladásra kerülő gyógyszerek.

2. SZAKASZ.

- 1) Minden termelő, élelmiszert és más cikket, közvetítő vagy eladó, akár nagyban, akár kicsinyben ad el, köteles eladásra kitenni azokat az élelmicikkeket és más cikkeket, amelyeket eladás céljaira vásárolt.
- 2) Tilos az élelmiszerek és más cikkek felhalmozása abból a célból, hogy kivonják a forgalomból és így felemeljék árukat.
- Nem tekintik áru felhalmozásnak azt, amit a háztartás szükségletei céljaira tartanak, ha nem haladja meg azt a mennyiséget, amely a normális fogyasztás biztosítására szükséges, a fogyasztási szövetkezetek raktáraiban levő mennyiséget, amely a szövetkezeti tagok részére szükséges, szintén nem tekintik áruhalmozásnak.
- 3) Tilos az élelmiszerek és más cikkek termelésének, beszerzésének és eladásának csökkentése, valamint tilos minden más olyan eljárás, amely az élelmicikkek és más áruk áremelkedését vonná maga után.
- Aki a fenti előírás ellen vét, azt egy évig terjedhető fogházbüntetésre vagy 100.000 dinárig terjedő pénzbüntetésre ítélik.

3. SZAKASZ

- 1) Tilos a többszörös eladás, vagy új eddig nem használt közvetítés az

élelmicikkek és más áruk eladása terén, aminek következtében az áru megdrágulna (lánckereskedelem).

2) Tilos a piacokon és vásárokon élelmi és más cikkek vásárlása abból a célból, hogy még ugyanaz nap, ugyanazon a helyen eladják.

3) A kiseladókknak a piacokon és vásárokon csak akkor szabad a termelőktől vagy kereskedőktől vásárolni, mielőtt a kiskereskedelem ideje megkezdődött, vagy ha már elmúlt.

4) Tilos az élelmicikkek és egyéb áruk eddigi eladási módjának megváltoztatása, akár a termelő, akár a közvetítő, akár az eladó részéről.

E szakasz ellen vétőket hat hónapig terjedő fogházzal és 50.000 dinár pénzbüntetéssel sújtják.

4. SZAKASZ

1) Tilos viszonteladás céljából a piacokig terjedő uton élelmiszert venni azoktól akik azt a piacra viszik eladás céljából.

2) Tilos a termelőket és más személyeket lebeszélni arról, hogy cikkeiket a piacra vigyék eladni.

Az e szakasz ellen vétőket 30 napig terjedhető elzárással és 5.000 dinárig terjedhető pénzbírsággal sújtják.

Az 5. szakasz megtiltja a termelőknek, közvetítőknek és kereskedőknek, hogy az élelmicikkek és egyéb áruk árait közös elhatározással, felemeljék.

A kartel törvény alapján a kereskedelmi minisztériumban nyilvánított megegyezéseket revízió alá veszik, amennyiben árakra és eladási feltételekre vonatkoznak. Az e szakasz ellen vétőket egy évi fogházzal és 100.000 dinár pénzbírsággal sújtják.

A 6. szakasz szerint az élelmicikkek eladóinak, akár piacon, akár üzletben árusítanak, látható helyen vagy egyenként, vagy csoportosan fel kell tüntetniük cikkeik árát.

A szakasz ellen vétőket 30 napig terjedhető elzárással és 5.000 dinár pénzbírsággal sújtják.

A 7. szakasz utasítja a vendéglők, szállodák és kávéházak tulajdonosait, hogy az ételek és italok árait a szokásos módon étlapokon kötelesek feltüntetni. A szobák árát minden szobábat ki kell függeszteni. Itt fel kell tüntetni, hogy mely órától hány óráig terjed az ár és mennyi a minimális felmondási idő.

A szobák árába be kell számítani a személyzeti kiszolgálást is,

amit szintén fel kell tüntetni az ár-lapon. A szakasz ellen vétőket 30 napi elzárással és 5.000 dinárig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják.

A 8. szakasz szerint 6 hónapig terjedhető fogházzal és 50.000 dinárig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják azokat a termelőket, közvetítőket és kereskedőket, akik

az élelmi és egyéb cikkeikért a megengedettnél nagyobb hasznót számítanak fel.

A 9. szakasz felhatalmazza a szociálpolitikai minisztert, hogy a többi érdekelt miniszterrel egyidejűleg rendeletet adjon ki az élelmicikkek árának ellenőrzéséről. Aki e rendelet ellen vét, azt ha nagykereskedő hat hónapig terjedhető fogházzal és 50.000 dinár pénzbüntetéssel, ha pedig kiskereskedő 30 napig terjedhető fogházzal és 5.000 dinár pénzbüntetéssel sújtják.

A 10. szakasz a következőket tartalmazza: 1) Az összes városokban, járási székhelyeken, ipari helyeken és telepeken, amelyek lakossága

— Ezt a helyet és alkalmat jobbnak találom, mint az ön bécsi palotájának az udvarát — mondotta Mallóry.

Hátra kiáltott embereinek, akik valamennyien lekapták a puskájukat és vállhoz emelték.

E pillanatban azonban hirtelen megváltozott a szintér képe. Vad külsejű emberek dobbantak elő, mintha a földből emelkedtek volna ki, szürös atyafiak, de mindenkinek fene csákány az övében, puska a kezében.

A marcona csapat egy pillanat alatt körülfogta Mallóry bárókat s a vak koldus rövid karabélyt vonva elő szürének újjából, minden szó és teketória nélkül, oly biztos kézzel, mint valami műlövő, rásütötte a fegyvert Mallóry báróra.

A golyó a testőr mellébe furdott.

A báró a nyeregben kalimpált pár pillanatig, aztán mint a meglökött zsák, szó nélkül lefordult a lováról.

A testőrpribékek megzavarodva néztek egymásra, össze-vissza kiabáltak s menekülni próbáltak. Megsarkantyuzták a lovaikat, nekiugrattak a szürös embereknek, össze-vissza lövöldöztek, de ezzel csak a saját sorsukat pecsételték meg.

Tokaji ráüvöltött embereire: — Kíméljétek a port meg a golyót! Csákánnyal verjétek agyon őket!

Az erdei bujdosók avgyűrűjéből ne mivolt kiut, nem volt menekülés. A lelkiükvesztett bérenceket

(271)

egymás után agyonverték borzasztó scákányaikkal s csak itt-ott kellett használniok puskáikat vagy mordályaikat.

Amíg ez az öldöklés tartott, — Bercsényi nem avatkozott bele, ugysis hiába tette volna, — Tóth Pisták azt a két betvárt fülelték le, akik az asszonyokat elhurcolták. Egy-kettőre lefegyverezték s megkötötték őket, a nőket pedig lefektették a gyepre, kivették szájukból a kendőt s föloidozták kezeiket.

A két rabló remegve állt ott s kétségbeesve várta sorsának beteljesülését.

S már jött is Tokaji, hogy kezzet vessen reájuk.

— Ezek is az enyéim, méltóságos uram, — mondotta iszonyu hangon.

— Ki akarja végeztetni őket?

— Ki.

— Hagyja meg ezt a kettőt az ungvári akasztófának.

— De felhúzzák-e őket?

— Arról kezeskedem, — vetette közbe a szolgabíró. — Még ma statárium elé kerülnek. Hajnalban már a szél fogja összeverni bokájukat.

— Nem bánom, — mondotta

vállat vonva Tokaji. — Ugy se látott még mást az az akasztófa, mint magyar embert és orosz.

Az erdei bujdosók ezalatt összefogdosták az elhullott csapat lovait s Tokaji azokat, mint hadizsákmányt, rögtön birtokba vette.

A két apród ezenközben az elalélt nők föllelesztésével foglalatokodott s igyekezetük teljes sikerrel járt.

A zsványok így elvesztek az egy Mallóry bárón kívül.

Borbély Gyurka, az »íratos«, aki most is szintén Bercsényi kíséretében volt, megvizsgálta s hevenyészve bekötözte a sebeit.

— No, mi van vele? — kérdezte Bercsényi.

— Sajna, kilábol, — felelte a borbély, — a seb nem halálos. De ha itt hagynók, méltóságos uram...

— Azt nem tehetjük, Gyuri. Szállítsátok be a várba s adjátok ott be a kórházba. Ha a jó Isten úgy akarja, élni fog, de számolnia kell majd vétkeiért.

Egyelőre mindenesetre megszabadultunk tőle, méltóságos uram, — jegyezte meg Tóth Pista. — Nem fogunk úgy elpusztulni vadkanvadászaton, mint Zrinyi Miklós vagy mint Adónisz.

Tóth Pista nem is volt tudatában annak, hogy ezeket a szavakat akár Kollonics biboroshoz intézhette volna...

A »vármegye« még kiszabadította a másik két asszonyt is a vadászklából s ezzel az egész társaság nagy diadalmasan visszatért Unghvárra.

— És most írást kérek, kedves szolgabíró uram, — mondotta odahaza Bercsényi Nagy István-nak.

— Adok, méltóságos uram, oly erős írást, amelyben a nemes Ung vármegye Isten és ember előtt bizonyítja, hogy méltóságod fegyverei csak a vármegye fölhívására avatkoztak a harcba s a vármegye védelmében ölték meg azt a szemétnépet. Ha aztán ráütöm a pecsétet, no, szeretném én látni azt a vakmerőt, aki még hánytorgatni próbálná a dolgot!

Bercsényi átvette az íratot s elbucszott Nagy Istvántól.

— Hej, méltóságos uram, — sóhajtott a derék magyar ember, — ha az egész várórségre is ugyanígy rámehténék!

— Talán eljön annak is az ideje, kedves Pista bácsi, — vetette oda Bercsényi, meg se álmodva, hogy milyen igazat mondott.

A HADITANÁCS

Öszre fordult az idő, a harctereken elpihentek a fegyverek s a hhdvezérek Bécsbe siettek, diadalokkal vagy vereségeikkel. A szerencsés kedvükre sütkéreztek az udvar verőfényében; akiket meg balsors ért, félrevonultak, hogy

megaladja az 5.000 személyt, e rendelet jóváhagyása után tíz napon belül

bizottságokat alakítanak, amelyek célja az árdrágítás és lelkiismeretlen spekuláció letörése.

2. A drágaság letörésére alakult bizottságok a helyi viszonyoknak megfelelően 3-6 tagból állanak: még pedig a közigazgatási hatóság, a fogyasztói közönség, a fogyasztási és beszerzési szervezetek, kereskedők, termelők (gyárosok és iparosok) és lakók kiküldötveiből. Minden tagnap ugyanabból az érdekcsoportból helyettesítéssel is bírnia kell. A közigazgatási vagy professzionális megbízottakat az illető érdekképviseleti szervezet küldi ki. A bizottságban viselt tagság tiszteltetbeli és nem jár honoráriummal. A bizottságokat az elsőfokú közigazgatási hatóság szervezi meg.

3. A bizottságok feladata, hogy táncsadóként működjenek a közigazgatási hatóságokkal e rendelet pontos keresztülvitele érdekében és, hogy megállapítsák a szabálytalanságokat, amiről az illetékes hatóságnak jelentést kell tenniük.

A 11. szakasz felhatalmazza a szociálpolitikai minisztert, hogy a lakások és üzlethelyiségek béreinek kérdéséről is rendelkezzen.

A béreket nem lehet magasabbra emelni, mint ami az 1939. szeptember 1-i bérösszeg volt.

A rendelet ellen vétőket három hónapig terjedhető fogház és 20.000 dinárig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják.

A 12. szakasz felhatalmazza a szociálpolitikai minisztert, hogy a szegényebb lakosság ellátása céljából nyilvános ellátási üzemeket létesíthessen, valamint új beszerzési és fogyasztási szervezeteket is alapíthasson.

A 13. szakasz szerint a rendelet ellen vétőket visszaesés esetén egy időre vagy végleg meg lehet vonni az iparengedélyt.

A 14. szakasz felhatalmazza az ille-

tékes hatóságot, hogy büntető rendelkezésbe ellen vétők

árúját lefoglalhatja

és felelősség mellett őrizetbe veheti, de erről 24 óra alatt jelentést kell tennie az illetékes járásbírósnak, amelynek az a következő 24 óra alatt vagy fel kell oldania, vagy a lefoglalást meg erősíti.

A 15. szakasz szerint az üzlet tulajdonosa csak akkor felel a fentiek ellen elkövetett vétségért, ha azt maga, vagy alkalmazotta az ő utasítására követte el. Ha az alkalmozott egyedül követi el, akkor az felelős.

A 16. szakasz szerint azok a büntetések, amely 30 napig, illetve 5.000 dinárig terjednek, kihágások, a többiek vétségek.

A 17. szakasz szerint a fogház-büntetés nem lehet pénzbüntetésre átváltoztatható.

A pénzfizetés behajthatatlanság esetén fogházzá változtatható át, úgy, hogy 50 dinár pénzbüntetés egy napi elzárással egyenlő. Kihágásnál legfeljebb 30, vétségénél pedig három hónap az az idő, ami pénzbüntetés helyett fogház büntetésre átváltoztatható. Feltételes büntetés nincsen.

A 18. szakasz a feljelentésről intézkedik. Ezt az első fokú közigazgatási hatóságnál, vagy a helyi rendőrségnél kell megtenni. A nyomozást az első fokú közigazgatási hatóságok, vagy a helyi rendőrség végzi.

Az eljárás sürgős.

A 19. szakasz szerint az első fokú ítélen ellen 8 napon belül a bánhoz Beogradban a rendőrgazgatóságához lehet felelőbeadni. A járásbírósg által elítéltek nyolc napon belül a törvényszékhez felelőbeadhatnak.

A 20. szakasz úgy intézkedik, hogy az ítéletet az elítelt költségére a hivatalos lapban közzéteszik.

A 21. szakasz szerint a kihágás egy év, a vétség pedig két év alatt évül el az elkövetés napjától számítva. Az ítélet végrehajtása nem évül el.

A 22. szakasz szerint a szociálpolitikai minisztérium mellett a szegények élelmezésére külön alap létesül és ide felynek be a pénzbüntetések.

A 23. szakasz felhatalmazza a szociálpolitikai minisztert, hogy a többi érdekelt minisztériummal együtt a

rendelet végrehajtási utasítását kiadhatja.

A 24. szakasz alapján a szociálpolitikai miniszter mellett külön véleményadó bizottságot létesítenek az árdrágítással kapcsolatos összes kérdések ügyében.

Hatvanöt telek, huszonhátfáz cserélt gazdát Noviszádon

Az ingatlan összforgalom 7,995.024 dinár

A súlyos nemzetközi viszonyok ellenére, Noviszádon meglehetősen élénk az ingatlanforgalom. Legutóbbi kimutatásunk óta hatvanöt telek és szántóföld cserélt gazdát, a vételár összesen 3,594.274 dinár volt. Ház 26 kelt el legutóbbi kimutatásunk óta. A házak vételára összesen 4.400.750 dinár.

Az összforgalom tehát 7,995.024 dinár.

Az alábbi kimutatásban a házak forgalmáról adunk áttekintést. Közöljük az eladó nevét, a vevő nevét, az épület helyét és a vételár összegét:

Gyurinka János — Takács János — Bacská 86 — 28.000; Sulomar Ivan — Fischl Karlo — A. Santicsa 113 — 108.000; Milics Sztevan — Babányi Gábor — Bagrenova 28 — 35.250; Nikolics Zsarko — Rakics Gyorgye — Temerinszka 109 — 110.000; Kirjakovic Olga — Burány Emil — Sztrazilovo 5 — 500.000; Jakics Rakila — Manvik Andrija — Temerinszka 184 — 15.500; Tucics Alekszandar — Avramovic Milos — Temerinszka 54 — 90.000; Detelin Sztevan — Konyadzinszki Jovan — Jug. Bogd. 21 — 40.000; Löbl Mavro — Vurumzer Eugenije — Zmaj Ognyanov Vuka 14 — 80.000; Tosics Danica — Szimonovic Mara — Sztev. Branovacskoz 11 — 322.500; Lovas András — Szavin Katarina — Ilia Vuceticica 4 — 500.000; Vilik Emil — Hermann Valéria — Preradovicseva 33 — 70.000; Bicsanszki Danica — Mészáros Mihály — Teod. Pavlovicsa 21 — 46.000; Bede

Péter — Sulomar Antun — Leptirova 18 — 50.000; Cervész Gyula — Jurcsik János — Radnicska 5 — 250.000; Keszler Jozsip — Beck Flóra — Br. Ribnikara 38 — 150.000; Bosnyakovics Olga — Keszler Jozsip — P. Zrinyiszkoz 60 — 260.000; Földi János — Weitzenfeld László — Nemaszka 21 — 162.000; Varnyu István — Kott Rudolf — Mornarszka 39 — 15.000; Gerenburg Avram — Horváth Dezső — Mornarszka 14 — 18.000; König Adolf — Faith Ferenc — Rumenacska 31 — 500.000; Wolf Valéria — Tapavica Emil — Vl. Matijevisca 20 — 150.000; Tapavica Emil — Berkovic Miroslav — Radnicska 10 — 400.000; Téglás Julianna — Lauterer Julia — Luja Bartua 9 — 75.000.

□ Négy és félezer boszniai mezőgazdasági munkás érkezett Bácskába kukoricaszedésre. Travnikból jelentik: A trávniki munkástársaság kimutatása szerint Boszniának a glamocsi, mrkonyicsgrádi, duvnoi és fajcei járásából az utóbbi hetekben 4500 munkás utazott el Bácskába kukoricaszedésre és egyéb mezőgazdasági munkára. A munkások ellátásért és kukoricarészesedésért dolgoznak. A kukoricát az államvasutak kedvezményes díjszabásért szállítják a munkások lakóhelyére. A Bácskában keresett kukorica szolgáltatja a boszniai mezőgazdasági munkások téli kenyereit.

megszerkesszék kifogásaikat és mentségeiket.

Az év hőse a bádeni herceg volt, — úgy üdvözölték Bécsben, mint a birodalom megmentőjét.

A spanyol király az aranygyapjút küldötte meg a számára s ebben az időben ő valóban a császár helyettese volt.

Lipót ünnepies fogadtatásban részesítette a herceget, maga akasztotta nyakába a magas kitüntetés, megölelte, megcsókolta és kedves fivérének szólította.

— Majd részletesen el kell, hogy beszélje nekünk a csodálatos diadalt, kedves fivérünk, — mondotta — amelyet a beküldött jelentések-ből csak nagyjában ismerünk. De így is tudunk annyit, hogy a csatát nemcsak az ön hadvezéri lángelméje, hanem személyes vitézsége is döntötte el. Nincs az a kitüntetés, amely arányban allana az ön szolgálatának nagyságával és értékével, fenség. Ha van valami kívánsága, szóljon és császári szavamra, teljesíteni fogjuk.

A bádeni körülhordozta tekintetét az udvari méltóságokon, a díszben csillogó vezéreken, látta, hogy Karafa és Kollonics biboros titkos jelt vált egymással, majd tekintete találkozott Croy hercegével, aki a közelben állt.

— Fenség, az ön elismerése oly boldoggá tesz, — mondotta aztán komolyan. — hogy minden vágyam tökéletes kielégülést nyert. Amit mégis kérni bátorodom, az csupán felséged egy régebbi ígéretének a teljesítése.

Lipót zavartan kezdett pisogni.

Ugyan melyik elfelejtett ígéretére hivatkoznak? Ily sok ember előtt, az udvar és színe az egész birodalom jelenlétében azonban nagy és fenséges akart lenni.

— Ujabb szolgálatot tesz nekünk, kedves fivérem, ha emlénkünkbe idézi valamely olyan határozatunkat, amelynek fogantatása eddig még halasztást szenvedett.

— Amint már jelenteni bátorokdtam, fenség, több mint egy esztendei fogságából kiszabadítottam Heissler tábornok urat. Ő jelen van, fenség s kegyes engedelmet várja, hogy színe elé kerülhessen. Sajnos, Dória örgróftól nem prezentálhatom. Öneki már csak bebalzsamozott holtteste érkezett meg.

— Bátor katona, derek vitéz volt, — mondotta a császár. — A zerneysti négyszög hősiesség küzdelme föntartja nevét a hadsereg történetében.

— Valóban csodálatos volt az fenség, — folytatta a bádeni herceg. — S ez a hősiesség volt az oka, hogy Heissler is fogságba esett. Ő már mentve volt akkor, de a négyszög példája magával ragadta s visszatért a gránátosok közé, hogy résztvegyen halálküzdelmükben.

— Később majd magánkihallgatáson fogadjuk a tábornokot. Mi lett vele, hogy megszabadult?

— Választást engedtem neki fenség, hogy szabadságra öhajtsa menni övének meglátogatására és pihenés végett, vagy pedig mellettem marad, míg a hadjárat vé-

get ér. Ő az utóbbit választotta s nyomban az ellenség elé kíváncszott. Auersperg után ő intézte Nagyvárad ostromát, teljes éberséggel és önfeláldozással.

— Meg fogjuk köszönni szolgálatait, fenség. Kívánsága tehát ezzel az ügygel függ össze?

— Ezzel, fenséges uram. Én Thököli Imrének lekötöttem a szavamat, hogy ha Heisslert elbocsátja, a mi részünkről is teljesítve lesznek a föltételek, amelyeket felséged már előzőleg jóváhagyott. Az tehát a kérésem, fenség, kegyeskedjék nyomban visszaadni Zrinyi Itona szabadságát.

Mindenki a császárra nézett, legkivált Kollonics, Lipót azonban merően maga elé tekintett, hogy elkerülje a pillantásokat.

— Ön megígérte a hercegő elbocsátását? — kérdezte halkan.

— A császár nevében, fenség!

— Akkor hát el van intézve a dolog, — mondotta csendesen Lipót. — Az a boldogtalan asszony mátol kezdve szabad s ha férjéhez akar menni a számkivetésbe, gondoskodjék ön tisztis kíséretéről számára, hercegem.

A bádeni könnyedén meghajtotta magát.

— Szabad még szólanom, fenség?

— Önnek mindenkor, fivérem.

— Zrinyi Itona leánya, Julianna kolostori őrizetben van, férje meg éppen a hadbírósg börtönében. Felséged volt kegyes kilátásba helyezni, hogy Aspremont gróf ügyét kivételesen a legfelsőbb haditanács fogja elbírálni. Ennek fo-

ganatosítását kérem, fenséges uram, hogy mielőtt az anya eltávozik, vejének s leányának sorsában is megtörténjék a döntés. Ha a gróf, mint hiszem, ártatlan, bocsáttassék szabadon; ha pedig vétekessége beigazolást nyerne, vegye el méltó büntetését.

Most már nemcsak Kollonics, hanem Karafa is nyugtalan pillantásokat vetett a hercegre.

De az ügyet sem vetett reájuk, méltóságos tartásban várta a császár választát.

— Már többen fordultak hozzánk ezzel a kéréssel, — mondta még halkabban Lipót, — s nincs ok rá, hogy megtagadjuk. Aspremont ügye pár napon belül a haditanács elé kerül. Kíván még valamit, fivérem?

— Csak azt, fenség, hogy tartson meg legmagasabb kegyében és bizalmában, mindaddig, míg arra méltatlanná nem válok.

— Örökké tehát, kedves fivérem.

— Ugyátszik, hatalmas ellenségünk támadt, — sugta oda Karafa Kollonics biborosnak.

— Lehet, hogy nincs mélyebb jelentősége a dolognak, — felelte ugyanugy a biboros, — s a herceg csak mint lovagias katona lépett sorompóba. Ha azonban más van a dolog mögött, akkor attól tartok, hogy az Aspremont-ügy ránk nézve kellemetlen fordulatot vett. De ime, a ceremónia éget ért. Jöjjön ön, tisztelt barátom hozzám, ott megbeszéljük majd a mai fordulatot.

(Folytatjuk)

Szláribecse is segítyezi a bevonultak hozzátartozóit

A feleség feli 50, a gyermekek 10-10 dinárt kapnak

A szláribecsei községi képviselőtestület közgyűlést tartott Boárov Mita községi elnök vezetésével. A 21 pontból álló tárgysorozat Szávin Milorad adójegyző ismertette. A tárgysorozat első pontja Sztarcsevics Gyuró volt községi tisztviselőnek a község ellen indított pere volt. A közgyűlés úgy határozott, hogy a közigazgatási bíróságnak az ügyben hozott határozatát megfellebbezi az államtanácshoz.

A képviselőtestület ezután a hadba-vonultak hozzátartozóinak segítyezését foglalkozott. Több hozzászólás után úgy határoztak, hogy

a szegénysorsu katonák feleségeinek heti ötven dinárt ezenkívül a gyermekek után 10-10 dinárt folyósítanak.

Annak elbírálására, hogy kik jogosultak segítyre, a képviselőtestület és az egyes kerületek megbízottjaiból bizottságot alakítottak. A segítyek folyósítását már megkezdték.

A községi elöljáróság annakidején a község tulajdonát képező Centrál szállóban egyesületi helyiséget bocsátott díjtalanul a Napredna Omladina ifjúsági egyesület részére. Predin Zsvikó képviselőtestületi tag indítványt nyújtott be a képviselőtestülethez, hogy a helyiség díjtalan használatát szüntesse meg és a helyiséget nyilvános árlejtésen adják ki. Az indítvány

élenk vitát váltott ki, amelyben az indítványozón kívül Kékics Jován, dr. László Dezső, Szávic Lázár, Drágin Dragomir, valamint a községi elnök vettek részt. Végül is névszerinti szavazásra került a sor. A képviselőtestület nagy többséggel úgy határozott, hogy a helyiséget továbbra is díjtalanul bocsátja az egyesület részére.

A községi mértékhatélesítő ügyosztályt december 31-vel megszüntetik s az ügykört az állam veszi át.

Utána jóváhagyták az 1936-37 és 1937-38. évi községi zárszámadásokat. Csók Jován rendőrkapitány és Pavlovics Pantó detektív részére üdülési szabadságot engedélyeztek. Szekulics Gyura vámszedő részére gyógykezelési segítyt engedélyeztek. Miskovics Szvetisláv képviselőtestületi tag lemondott tisztviselőiéről. A lemondást tudomásul vette a közgyűlés. A lovasrendőrök a lótarási illeték felemelését kérték, az uccasprók és a községközi udvarosok fizetésemelés iránt kérvényt nyújtottak be. A képviselőtestület arra való hivatkozással, hogy erre a célra nincs költségvetési fedezete, a kéreéseket elutasította.

A képviselőtestület végül jóváhagyta a rendőrök és a kisbírók ruhabszerzésére kiírt árlejtés eredményét.

Egy elsüllyedt világrész virágai nyílnak a kertjeinkben

Soň-soň évvel ezéllt szőlő termelt az egész északi sarkvidéken

Londonból jelentik: Sir Albert Seward, aki Cambridgeben évekig a növénytan professzora volt és egyik világhírű szaktekinétye az őslénytan botanikájának, Dundeeben az angol növénytan-tudósok gyűlésén elnöki előadást tartott. Kifejtette, hogy geológusok és botanisták rekonstruálni tudják

a többszáz millió esztendővel ezéllti világot.

Nagy geológiai megrázkódtatások következtében magvak, levelek és virághimpor szemcséi estek és ágyazódtak be az iszapba, amely megkövesedett és örök időkre megőrizte a bennük maradt növények jellegzetes formáját. E fosszilis törmeléseket a modern tudomány mikroszkóp alatt összehasonlítja és meg tudja állapítani, hogy a magvak milyen virágokból valók. A geológus pedig megállapítja a korukat.

Ember mintegy egymillió éve él a földön,

de némelyik növényünk ma is csaknem éppen olyan, mint amilyennek kétszáz millió évvel ezéllt lennie kellett.

AZ EMBER JELENTÉKTELENSÉGE

Hatvanmillió évvel ezéllt — fejtette Seward professzor — egy azóta rég elsüllyedt világrész terült el Észak-Irország és Nyugat-Skócia, valamint az Északi sark között: a nevezetes Thule világa, amelyből fosszilis maradványokat találtak, többek között a Hebridák szigetén is.

A tanár ezután képzeletbeli utazásra vitte hallgatóit, vissza Thule idejébe. — Az ember — mondta — mögöttünk marad, mielőtt utazásunknak egyötöd részét megtennők. Gyönyörű virágok népesítik be a tájat, ahol járunk.

Az ember jelentősége elképzelhetetlenül kicsiny a természetben.

Csak a szellemet lehet becsülni, amely összekapcsolja a végtelennel és örökkévalóval.

Nagy különbség a fosszilis és a mai flóra között Észak-Európában, hogy nem egy olyan virágunk és növényünk, amely millió évekkel ezéllt Észak-Európában nőtt, ma a Távol-Keleten található. Például a levelét nem hullató, tölcéses virágu Abéllia cserje, amelyet Kinából hoztak be angol üvegházakba és kertekbe.

— Ami történt, — mondta Sir Albert — azt nehéz, sőt lehetetlen megmagyarázni a világrészek mozgásának elmélete nélkül. Mint a jéghegyek, mint a felhők, úgy usznak a kontinensek is, csak persze végtelenül lassan.

SZŐLŐ AZ ÉSZAKI SARKON

A legtöbb fosszilis növényt a Bel-ső Hebridákon, Mullban találták. Ez volt a thulei kontinens legdélibb pontja, itt vulkánikus kiterések hatvanmillió évvel ezéllt lávarétegre halomztak és igen sok növényt zártak sziklabörtönbe. Nagyobb leletek közt találtak csaknem tökéletesen megmaradt szőlőleveleket is. Hasonló levelekre bukkantak Grönlandban, Izlandban és a Spitzbergákon, ami azt mutatja, hogy

egykor szőlő termelt az egész északi sarkvidéken.

Nevezetes a Mullban talált őskori növényi leletek közt még az ugynevezett Redwood-fa, amely ma csak Észak-Amerika csendes-óceáni partszegélyén él. Egyik-másik ezek közül az amerikai fák közül 100 méter magasra is megnő és 3000 éves.

SPORT

LYUBLYANA SZOKOL-LÁNYAI NYERTÉK EL ÖFELSÉGE MÁRIA KIRÁLYNE ZÁSZLAJÁT

A lyublyanai Szokolothonban vasárnap tartották meg Lyublyana, Beograd, Zágreb, Noviszád és Krany szokolista lányai között az Öfelsége Mária királyné vándorzászlajáért folyó versenyeket. A mindvégig izgalmas versenyeknek sok nézője akadt. Egyénileg Pribovsek Anicska érte el a legjobb eredményt, a beográdi Kárpáthy Aliz az ötödik helyen végzett. Csapatversenyben első lett Lyublyana, második Krany, 3. Beograd, 4. Noviszád, az utolsó helyen Zágreb végzett.

Futball-eredmények

Szremszka Mitrovica:

Gragyanszki-NAK 2:1 (2:0)

I. osztályu bajnoki, bíró Kovács. Vasárnap Mitrovicán játszott a NAK harmadik bajnoki mérkőzését. A kék-fehéreknek ezuttal sem kedvezett a szerencse, mert már óriási fölényben voltak a második féldőben, nemcsak, hogy a győzelmet nem bírták kiharcolni vagy a döntetlent, hanem vereséggel voltak kénytelenek távozni a pályáról. Igaz ugyan az is, hogy a NAK csatársora nem valami kifogástalanul működött, a kapusnak sem volt jó npja. Ami a noviszádi csapatot kellemesen meglepte a mérkőzés során az volt, hogy elmaradtak a durvaságok és a közönség is sportszerűen viselkedett. Kovács bíró kisebb hibáktól eltekintve jól vezette a mérkőzést.

PETROVGRÁD: ZsSK—Jedinsztvo (Pancevo) 2:1 (1:0). Obilics—ZsAK 1:0 (1:0).

KIKINDA: Petrovgrádi Rádnicski—Szloga 6:1 (3:0).

SZTÁRIBECSE: Gragyanszki—Apatini SK 1:1 (1:1).

Szobotica: SzAND—Sport 3:0 (3:0). Sport ifjúsági—Rádnicski ifjúsági 1:1 (1:0).

Bajmok: BAK—Csonoplyai SK 11:0 (5:0).

Crvenka: Crvenkai SK—Kulai Hajduk 2:1 (0:1).

Kula: JSK—JAK 3:3 (1:1).

Ada: Adai SK—Rádnicski 5:2 (0:1).

Ingyija: ZsAK—Isztra 5:0 (1:0).

Palánka: Szloga—Rádnicski 1:1 (1:0).

Sabác: Mácsva—Cement SK 5:0 (2:0).

Odzsaci: Dulcsiz—OSC 2:1.

Kamenica: Fruskogorac — Ingyijai Rádnicski 5:1 (1:1).

HNSZ-LIGA

Lyublyana: Lyublyana SK—Varazdini Szlávia 3:3 (2:2).

Szplít: SK Szplít—Gragyanszki 0:0.

Vinkovci: Rapid (Oszijek)—Szloga 1:1 (1:1).

Mól: Kövérek—Soványok 3:3.

Magyarország: SSE—Ungvári AC 5:1 (1:0). Ózd—Kassai SC 7:1 (3:0). Tokod—Dorog 4:2 (2:0). D. MÁVAG—Nyiregyházi TVE 7:2 (4:0).

ROMÁNIA

(Nemzeti bajnokság). A liga: Bukarest FC Carpati—Unirea Tricolor 3:0 (3:0). Kolozsvár: Victoria—Venus 2:1 (2:0). Temesvár: TMAC—AMTE 3:0 (2:0). Resica: UDR—Rapid 2:1 (1:1). Galac: Ripensia—Gloria CFR 2:0 (1:0).

CSEH-MORVA VÉDNÖKSÉG

Viktoria Zsiskov—Viktoria Pilsen 3:1 (1:1). Szlávia—Pardubice 6:2 (3:0). SK Pilsen—Sparta 1:2 (0:2). Bány—Kladno 2:1 (2:1). Prestejev—SL Osztrava 2:2 (1:1). Zsidenice—Nachod 2:0 (1:0).

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA A NOVISZÁDI ALSZÖVETSÉG I. OSZTÁLYÁBAN

1. Zselyeznicár	3	3	0	0	23:4	6
2. Mácsva	3	3	0	0	9:2	6
3. Gragyanszki	3	2	0	1	4:3	4
4. Isztra	3	2	0	1	8:7	4
5. Szloga	3	0	1	2	4:11	1
6. Rádnicski	2	0	1	1	3:13	1
7. NAK	3	0	0	3	3:8	0
8. Cement	2	0	0	2	0:6	0

A SZUBOTICAI VIDÉKI ELSŐOSZTÁLY BAJNOKI TABELLÁJA

1. Szlávia (Szt.-b)	4	2	2	0	9:4	6
2. Apatin SK	4	1	3	0	6:5	5
3. JAK	4	2	1	1	9:8	5
4. Dulcsiz	3	2	0	1	11:5	4
5. Szentai AK	4	1	2	1	6:12	4
6. Gragyanszki	3	1	1	1	7:4	3
7. Jugoszlóvia	2	1	1	0	5:3	3
8. Pezdáni SE	4	1	1	2	11:8	3
9. OSC	3	1	0	2	4:5	2
10. Kulai JSK	4	0	2	2	5:1	2
11. Sport (Sz.)	3	0	1	2	3:1	1

HNSZ-LIGA

1. Gragyanszki	5	4	1	0	20:0	9
2. HASK	5	4	0	1	17:6	8
3. ZsASK	5	3	2	0	10:7	8
4. Hajduk	5	2	1	2	12:8	5
5. Konkordia	5	2	1	2	10:13	5
6. Szlávia (Oszijek)	5	1	2	2	12:19	4
7. Bácska	5	2	0	3	8:16	4
8. Szplít SK	5	1	1	4	4:9	3
9. Szlávia (V.)	5	0	2	3	4:8	2
10. Lyublyana SK	5	0	2	3	7:17	2

JNSZ-LIGA

1. Szlávia (Sz.)	4	3	0	1	13:5	6
2. Jugoszlóvia	2	2	0	0	7:1	4
3. Jedinsztvo	2	2	0	0	8:2	4
4. BSK	2	2	0	0	10:4	4
5. ZsAK	3	1	0	2	8:8	2
6. Gragyanszki	2	1	0	1	3:6	2
7. Vojvodina	3	0	1	2	6:1	1
8. BATA SK	2	0	1	1	1:4	1
9. BASZK	2	0	0	2	1:5	0
10. Zemun SK	2	0	0	2	1:12	0

Rövid sporthírek

A vrsaci Dusán Szilni, mint megirtuk, bejelentette a petrovgrádi alszövetségnek, hogy nem vesz részt az őszi bajnokságon. A Dusán Szilni vezetősége most megokolta a visszalépését. Indokolásában elmondja, hogy anyagilag nem állt eléggé szilárdan, másrészt pedig több játékos bizonytalan időre elhagyta Vrsacot s így nem lett volna semmi értelme résztvenniük a bajnokin.

A vasárnapi Beograd-Borovo atlétikai versenyt Beograd válogatottja nyerte meg 46:25 pontarányban. A Jugoszlávia és Bata kézilabda csapatainak küzdelme fölényes Jugoszlávia győzelemmel ért véget. Végeredmény: 8:3. Beogradban egyébként vasárnap még két kézilabda mérkőzés volt. Brgyanin—BASZK 4:0, BSK—Moravija 2:0.

Az október 24-re tervezett román-magyar válogatott labdarugómérkőzést a megváltozott politikai helyzetre való tekintettel úgy látszik elhalasztják.

A NAK kerékpáros szakosztálya vasárnap rendezte háziversenyét juniorok és szeniorok részére. Noviszád—Srbobrán—Noviszád utvonalon. A szeniorok közül elsőnek Petrov György érkezett célba, második Pavlik Mihály lett, harmadiknak Tihí György érkezett be. A juniorok versenyének győztese Makszimovics Mihály lett, második Hrupka, harmadik Balaton.

««(III)»»»

ANGLIÁBAN A JOGÁSZOK ÉLNEK LEGTOVÁBB:

Ezt a dolgot agyam bizony hogy nem érti
A legmagasabb kort mért épp jogász éri
Hosszu élet titkán hogyan tud örködni
Tán a halállal is tud szerződést kötni?

SANYARU VENDEL

A szubotici TTC nyerte a Torricelli serleget a nagyszabású palicsi asztali teniszversenyen

Tizenegy csapat nyolcvan játékosal vett részt a versenyen

A palicsi Sport Klub asztali tenisz szakosztálya vasárnap a palicsi Vigadó nagytermében rendezte a Torricelli vándorserleg mérkőzéseit. A versenyek iránt az egész Dunabánságban nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert a versenyen az országos bajnok szubotici TTC csapatán kívül Noviszád, Szombor, Sztáribecse, Szubotica legjobb asztaliteniszbajnokai vettek részt, olyan népes mezőnyvel, amilyen kevés versenyen gyűlt eddig össze a Dunabánságban. A küzdelemben nem kevesebb, mint

tizenegy csapat indult nyolcvan játékosal.

még pedig az országos bajnok szubotici TTC két csapattal, a szubotici Keresztesek egy csapattal, a rendező palicsi egyesület két, továbbá a noviszádi ROK, a Daloskör, a Katolikus Olvasókör és a NAK, a szombori SZAK és a sztáribecsei alsóvárosi Katolikus Kör egy-egy csapattal.

A versenyeket öt asztalon bonyolították le igen szép közönség előtt. A játékok reggel fél tíztől este tizenegyig tartottak és mindvégig igen szép sportot nyújtottak. Különösen az országos bajnok Harangozó I. és Harangozó II. valamint a szubotici Koncz, a sztáribecsei Sándor és a noviszádi Klier, a hölgysportolók közül pedig a noviszádi Pajkert és Kunst, a szubotici Tumbász, a palicsi Lichtneckert, Hegedüs és Gálffy játéka érdemelt elismerést.

Az eredmények a következők:

Csapatverseny: Szubotici TTC—Sztáribecsei Keresztesek 5:0.

Szubotici KOK—Noviszádi ROK 5:0

TTC I.—TTC II. 5:4.

Sztáribecse—RK 5:4.

Sztáribecse—Szubotica II. 5:2.

Első a TTC első csapata, második Sztáribecse, harmadik noviszádi ROK, negyedik TTC II.

Férfi egyes. Középdöntő: Harangozó I.—Vermes 21:14, 21:14; Sándor—Kukolac (Sztáribecse) 21:19, 21:19; Harangozó II.—Takács (Noviszád) 21:17, 21:9; Koncz (Szubotica)—Németh (Noviszád) 21:15, 21:11.

Elődöntő: Koncz—Harangozó II. 21:17, 21:19, 21:13; Harangozó I.—Sándor 21:15, 21:17, 21:14. Döntő: Harangozó I.—Koncz 21:19, 21:16, 21:18.

Első Harangozó I., második Koncz, harmadik Harangozó II., negyedik Sándor.

Női egyes: Pajkert (Noviszád)—Gálffy (Palics) 21:11, 21:19; Tumbász (Szubotica)—Kunst (Noviszád) 21:3, 21:7; Pajkert—Tumbász 21:13, 21:19, 16:21, 21:19. Első Pajkert, második Tumbász, harmadik Kunst, negyedik Gálffy.

Férfi páros. Döntő: Harangozó I.—Harangozó II.—Koncz—Sándor 21:14, 21:13, 16:21, 21:13.

Első: Harangozó I.—Harangozó II.—második Koncz—Sándor, harmadik Slart—Kukola, negyedik Danis—Kovacsévics.

Vegyes páros: Harangozó I.—Hegedüs (Palics)—Tumbász—Koncz 21:11, 21:13; Harangozó II.—Lichtneckert—Longaver—Pajkert 21:19, 21:16; Harangozó I.—Hegedüs (Palics)—Harangozó II.—Lichtneckert 21:7, 21:19, 21:17. Első Harangozó I.—Hegedüs; második Harangozó II.—Lichtneckert; harmadik Longaver—Pajkert és negyedik Koncz—Tumbász.

A csapatverseny győztese a szubotici TTC első csapata lett.

tehát az idén a Torricelli serleg védője. A többi versenyszámokban az első két művészi kivitelű plakettet, a második és harmadik helyezettek pedig ezüst és bronzérmeket nyertek.

MAKULATURA PAPIROS

kapható a Reggeli Ujság kiadóhivatalában

FIAT D.K.W. - WANDERER, AUDI-HORCH
gépkocsi képviselet
AUGUST KUTALEK
NOVISZÁD, KRALJA PETRA II UCCA 64 - TELEFON 31-06

Tóth János

okl. sajtómester, akit 1934-ben kiutasították, visszatért Banátszki Dvor-ra és saját telepet újból üzembe helyezte. Most tisztelettel felkéri régi vevőit, hogy járuljanak és adják fel próba rendelésüket. Készít elsősorban trapista és szal mi sajtot, melynek minőségéért kezeskedhet vállal. Szállít sokat utánvétellel azonnal eszközöl Tóth János, Banátszki Dvor.

Öszinte fájdalommal közöljük, hogy 15 éven át volt alkalmazottunk.

Róth Ferenc úr

e hó 25-ikén reggel hirtelen elhunyt. Temetése 1939 szeptember 26-ikán délelőtt 10 órakor a noviszádi izr. temető halottaskamrájából lesz.

Forgács Benő cég

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, NOVISZÁD

Ma 5, 7-15 és 9-15 órákor

DENEVÉR

Szevišlav Petrovics, Anny Ondra, Paul Hörbiger, Oskar Sima

Növények élő ereje a

„Növényfarmat“

nem varázslat, hát ZÖLD üvegjét épp ezért sohase nélkülözze háza!

ALLAST KERES

GYÓGYSZERÉSZ, sok évi bácskai praxissal helyettesítést, kisegítést vállal. Cim a kiadóban. 6480

FOGTECHNIKUS segéd több év gyakorlattal, az összes munkákban járatos, állást keres azonnali belépésre, esetleg kisegítést is vállal. Cim a kiadóban. 6481

PERFEKT gépirónó, szerb, német, magyar nyelvtudással 3 évi ügyvédi gyakorlattal állást keres. Cim a kiadóban. 6507

Torokfás... nem tud-z nyelni, mégis folyton nyelni kell, Vagy örlőget-shez Pentés bajod gyorsan mulik el. Kapható gyógyszerboltokban és kereskedésekben.

„D“ gyógynövény extract ára üvegenként 12 Dinár.

ELADÓ

UJ DIÓ prima 50 kg. 250 dinár. Nagyszemű aszalt szilva 10 kg. 60 dinár, nagyszemű aszalt szilva 50 kg. 215 dinár, házhoz szállítva küld: G. Drechsler, Tuzla. 6514

ELADÓ KOMPLETT ebédlő és különböző butor. Megtekinthető Kralja Petra I. 9. szám alatt az emeleten. 6521

27 DARAB 8 hetes jorkshire malac eladó. Noviszád, Petra Zrinyszkog 56. 6536

KIADÓ

ELEGÁNS butorozott szoba lépcsőházi bejárattal, kívánságra zongora használatra kiadó. Noviszád, Cara Nikolaja 8. 6532

KERESLET

FIATAL jó munkás borbélysegéd azonnal felvétetik, Noviszád, Dudarszka 19. 6529

GYERMEKTELEN, lehetőleg fiatal házaspárt keresek. Az asszony lakás és fizetés ellenében takarítást köteles végezni. Jelentkezni Bratya Ribnikara 16.

BEJÁRÓNÓT, vagy mindenest leányt keresek. Sztrelyacska 3. (Futaki uti lövöldénél.)

ÖNÁLLÓ főzni tudó mindenest keres Gausz, Noviszád, Jovana Szubotica 7/a. 6531

SZABÓ SEGÉDEKET sürgősen felvesz Brezsán szalon, Noviszád, Safarikova 7/I. em. 6539

MEGBIZHATÓ, nős, gyermektelen szülőmunkás ingyen lakást kaphat Ribnyákon. Bővebbet: Noviszád, Grobljanszka 10. 6533

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CRÉME a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

SZEPLŐT, pattanást hámlást, orrvöröszödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 750 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

EBERHARDT »Vaddisznó« eke, PRACNER vetőgép kapható SZENES vasútleben.

NYILTTÉR*

Irodahelyiségünket szeptember 23-tól kezdődőleg Kralja Alekszandra 24. sz. a. (Krausz-féle ház) helyezzük át.

ROSIJA-FONSIER

biztosító és viszontbiztosító társaság főügynöksége.

Alulírott cég tisztviselői szomorú szívvel tudatjuk, hogy kollégánk

Róth Ferenc úr

f. hó 25-ikén reggel 6 órakor tragikus módon elhunyt. Temetése 26-ikán d. e. 10 órakor lesz a noviszádi izraelita temető halottaskamrájából.

A Forgács Benő cég alkalmazottai

„Orthopäd“ cipőket

minden fájóslábra, a le'ujabb módszer szerint garanciával készit

Gál István, Szubotica Zrinjski tér 2

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: Andréa Dezső

A kiadóhivatal vezetője: Blazsek Ferenc
Preplata — Előfizetés:
egy hóra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három hóra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
ziási svakodneвно Megjelenik naponta
Pošt. čehovni račun — Postacselekszám: 46.692
Beograd, 59 754, Zagreb, 46.692